

ಅವರಂಜಿ

ಸಂಪುಟ ೧

ಕಾರ್ತಿಕ-ಮಾರ್ಗಶಿರ್ಷ

ಸಂಚಿಕೆ ೩

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯ ಲೇಖಕರು ತ್ರೀ/ತ್ರೀವತಿ

ರಾ.ಶಿ.

ಪಾ. ಮೆ.

ಶಿವಕುಮಾರ್

ಎಚ್ಚಮ

ಲೀಲಾ ಮಿರ್ಲೆ

ಜೇಡಿ

ಕೇ.ಫ.

ರಾಮಿ

ಎ.ಎಸ್.ಕೆ. ಪ್ರಭು

ವಮ್ಮ ಮತ್ತಿತರರು

“ನಗುವು ಸಹಜ ಧರ್ಮ : ನಗಿಸುವುದು ಪರಧರ್ಮ !
ನಗುವ ಕೇಳುತ, ನಗುವದತಿಶಯದ ಧರ್ಮ ||
ನಗುವ, ನಗಿಸುವ, ನಗಿಸಿ ನಗುತ ಬಾಳುವ ವರವ !
ಮಿಗೆ ನೀನು ಬೇಡಿಕೊಳೊ — ಮಂಕುತಿಮ್ಮ ||”

—ತುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ವಿನ್ಯಾಸರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್
ಪ್ಲಾಟ್ ನಂ. 20. ಥರ್ಡ್ ಫೇಸ್
ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎರಿಯ, ಪೀಞ್
ಬೆಂಗಳೂರು-560 058

ಅಪರಂಜಿ

ಸಂಪುಟ-೧

ಕಾರ್ತಿಕ-ಮಾರ್ಗ ಶೀರ್ಷ

ಸಂಚಿಕೆ-೩

ದೀಪಾವಳಿಯ ದೀಪಗಳು ಮನೆಗಳನ್ನು
ಬೀದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿದವು. ಮನೆಗಳು
ಜಿಳಗಲಿ. ಶ್ರೀ ರಾಧೀಶೋದ್ಧಾರಿಯು
ವಾರ್ಷಿಕರಾಗ ಇದುವರೆಗೆ ಕಡನ ಕುತೂ
ಹಲವೇ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಅವ್ಯತ
ವರ್ಷಿಣಿಯ ಆಲಾಪನೆಯ ಆರಂಭ
ವಾಗಲಿ.

ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಕೊಡುಗೆ
ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರಿಗೆ
ನೊಬೆಲ್ ಪಾರಿತೋಷಕ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ
ವಿನ್ನೂ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿ
ದ್ದರು. ಎಂದೋ ಅವರು ಮಾಡಿದ
ಸಂಶೋಧನೆ ಅಂದು ನಗೆಗೀಡಾದರೂ
ಇಂದು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತರ ನಂದಿದೆ,
ಆಗಾಗ ಸತ್ಯವು ಗೆಲ್ಲುವುದಲ್ಲವೇ!

‘ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಬೆಳೆದಾ
ಬಂದಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರೊಬ್ಬರೂ
‘ನಾವು ತಿಳಿದಿರುವುದು ಹಾಸ್ಯವಲ್ಲ, ಅಪ
ಹಾಸ್ಯ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ನಮ್ಮ
ಮಿತ್ರರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮೃದ್ಧ
ವಾಗಿರುವ ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಡೆಗೂ ತಿರು
ಗಲಿ. ಅಪಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಮರೆತು ಸಹ್ಯ
ದಯತೆ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂದು ಅಪರಂಜಿ
ಹಾರೈಸುತ್ತಾಳೆ.

ಸಂಪಾದಕ

ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ಸಲ್ಲದು

ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ಸಲ್ಲದು, ಇಂದು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಂದೂಡಬಾರದು ; ಎಂದು ಹಿರಿಯರು ಹಿತೋಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಹುಡುಗರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ, ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎಂದವರ ಅನುಭವ. ಅವರುಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಆತಂಕವಿದ್ದಿದ್ದಿರಬೇಕು! ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ಅನಿಶ್ಚಿತ. ಭವಿಷ್ಯವು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆದಕಾರಣ ಮಾಡಬಯಸಿದುದನ್ನು ಇಂದೇ ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ನುಡಿದರು.

ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ನೀತಿಯು ಸತ್ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಭವಿಷ್ಯವು ಅತಿ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೂ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆದಕಾರಣ ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ಸಲ್ಲದು ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ, ಅದನ್ನೇ ಅತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಹತ್ತಿದರೆ, ವಿಪರೀತಕ್ಕಡೆಯಾಗಬಹುದು, ಪೆಚ್ಚು ಆಗಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ರಂಗಧಾಮ ಇದಾನಲ್ಲ ; ಅವನೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಚೆಸರು ರಂಗಧಾಮ ಅಂತ ಇದ್ದರೂ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ರಂಗಧಾಮ ದಿವ್ಯರಂಗ ಅಂತ ಹಾಯಾಗಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ, ಹಾಗೆ ಇವನೂ ಹಾಯಾಗಿರಬಾರದೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ತೋಣಚಿ ಹೊಕ್ಕ ನಾಯಿನ ಹಾಗೆ, ಭಡಪಡಿಸುತ್ತ, ನಾಳೆಯೆಂಬುದು

ಸಲ್ಲದು, ಇಂದಿನ ದಿನವೇ ಶುಭದಿನವು, ಇಂದಿನ ಲಗ್ನವೇ ಶೋಭನ ಲಗ್ನ ಎಂದೂ ಆತರ ಪಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಇದೊಂದು ಹುಟ್ಟುಗುಣ, ಅವನದು. ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಕ ಇದೆ:—

ಐದು ವರ್ಷದ ಪ್ರಾಯ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆವು. ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಟ ಆಡುವಾಗಲೂ ಜತೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಒಂದು ಸಾರಿ ಆಟಕ್ಕೆ ಕರೆಯಲು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ, ಅವನಿತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನ ಅಪ್ಪ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಆಗ ಅಂದಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. “ಯಾರ ಹತ್ತಿರವೋ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಂದಿದ್ದನಂತೆ. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಬರಬೇಕು ಅಂತ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ. ತಂದ ಪಸ್ತಕವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕೊಡುಕ್ಕೆ ಆತರ ಪಡಬಾರದಷ್ಟೆ. ಅದಷ್ಟು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಗಿಣಿಗೆ ಪೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ. ಕೇಳಬೇಕಲ್ಲ ಅವ! ನಾಳೆ ಎಂಬುದು ಸಲ್ಲದು ಅಂದ, ದುಡುಡುಡು ನಡೆದೇಬಿಟ್ಟ.

ಹುಟ್ಟು ಸುಳಿ ಬೋಳಿಸಿದರೆ ಹೋಗು ತೇಪ್ಪ! ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಇದೇ ಜಾಯವೂನ ಅವನದು. ಹುಟ್ಟುವಾಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಬೇಗ ಹುಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟ, ಕೆಟ್ಟ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ, ಇವನಮ್ಮನಿಗೆ ದಿನಗಳೂ

ತುಂಬಿತ್ತಿಲ್ಲ. ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಅಮ್ಮನ್ನ ತಿಂದುಕೊಂಡ. ತಬ್ಬಲಿ ವ.ಗು ಅಂತ ಮುದ್ದು ಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಹೀಗಾಗ್ತಿದಾಸೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಂಚೆಯ ತುದಿಯಿಂದ ಕಣ್ಣು ಒರಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನೆಶ್ಯ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತೇನೋ ಎಂದು ಆಗ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಥವಾಗ್ತಾ ಇದೆ.

ದಿಟವಾಗಲೂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದವೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನಕ್ಷತ್ರವು ಮೂಡಿದಾಗ ಇವ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅವನ ಅಮ್ಮ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಳೋ ಏನೋ? ಯಾರು ಬಲ್ಲರು?

ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ಸಲ್ಲದು ಅಂತ ಇವತ್ತೇ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆ. ಆದರೆ ನಾಳೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಅಂತ ಇದ್ದರೆ, ಇವತ್ತೆ ಶಿವನ ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೇ? ಪ್ಯಾಸು ಮಾಡಿಸಪ್ಪ ಅಂತ ಬೇಡಬೇಕೇ? ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಶಿವನ ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಒಡೆಸಲಿ, ಯಾರು ಬೇಡ, ಅಂತಾರೆ? ಅದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಮೊದಲೇ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ, “ನನ್ನ ದಕ್ಷಿಣೆ ಬಂತು” ಅಂತ ಶಿವ, ಫಲಿತಾಂಶ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ರಂಗಧಾಮನ ಮನೆತೇ ಬಿಡಬಹುದು. ಕೆಲಸ ಆದ ಮೇಲೆ ಲಂಚ ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಮೊದಲೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಟ್ಟರು, ಅಲ್ಲವೇ?

ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸೀ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತಾಗ ಹೀಗೆಯೇ ಆಯಿತು. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಹಿಂದಿನ ಸಂಜೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದ, “ಬಾರೋ,

ಶಿವನ ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರೋಣ” ಅಂತ, “ಅದಕ್ಕೇನು ಅವಸರ, ಈಗ ಓದಿಕೊಳ್ಳೋಣ ; ಪೇಪರ್ ಕರೆಕ್ಟ್ ಆಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶಿವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗೋಣ” ಎಂದೆ. ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ಸಲ್ಲದು ಅಂತ ಅವನಂದ. ಒಬ್ಬನೇ ಶಿವನ ಗುಡಿಗೆ ಹೋದ.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಬಂದೇ ಇರಲಿಲ್ಲ! ಸಂಜೆ ಅವನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸಂಜೆ ಶಿವನ ಗುಡಿಗೆ ರಂಗಧಾಮ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ— ಹಳೇ ದೇವಸ್ಥಾನ ಅದು— ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲ ಹತ್ತಿರ ಒಂದೂ ಚೇಳು ಇವನ ಕಾಲನ್ನು ಕುಟುಕಿತಂತೆ. ನೋವಿನಿಂದ ಕುಂಟುತ್ತಾ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ, ಮನೆಯ ಮೆಟ್ಟಲು ತಪ್ಪಿ ಕಣಕಾಲು ಉಳುಕಿತಂತೆ. ಬೆಳಗಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಕಾಲು ಆನೆಕಾಲು ಆಗಿತ್ತು. ಆಡಿಸುಕೈ ಆಗದೆ ಅಳ್ತಾ ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟನಂತೆ. ಅತಿಯಾದರೆ ನಾಳೆ ಎಂಬುವುದು ಸಲ್ಲದು, ಹಾಗಿರಲಿ ನಾಳೆ ವರ್ಷವೂ ಪೋಲಾಗಬಹುದು.

ಎಂ.ಎ. ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ರಂಗಧಾಮ ಬಿ.ಎ. ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ. ಕೊನೆಯ ವರ್ಷದ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕೊನೆಯ ದಿನ. ಜತೆ ಜತೆಯಲ್ಲೇ ಹೋದವು. ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮಾವಿನ ಮರದ ಬಳಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿದವು. “ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸೂತಕ ಕಳೆಯಿತಲ್ಲವ್ವಾ! ಸಿನಿಮಾಗೆ ಹೋಗೋಣ ಬಾ” ಎಂದು ಕರೆದೆ.

“ಇಲ್ಲವ್ವಾ! ಈಗಲೇ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ,

ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ನೋಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಆಣೆಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಬೇಕು. ನಾಳೆ ಎಂಬುದು ಸಲ್ಲದು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟೇ ಹೋದ.

ಇವ ಹೋದರೆ ಕತ್ತೆ ಬಾಲ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ರೇಗುತ್ತಾ, ಒಬ್ಬನೇ ಹೋಟಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆ ಯನ್ನು ತಿಂದು ವಡೆಯನ್ನು ಮೆದ್ದು ಪ್ಯಾರ್ ಕರೂಂ ಸಿನಿಮಾ ನೋಡಿ, ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತರ ವೇಳೆಗೆ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿದೆ.

ಮಾರನೆಯ ಬೆಳಗಿನ ರಘುವದಲ್ಲೇ ರಂಗಧಾಮು ನಮ್ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ಅವನ ಮುಖ ಒಂದು ತರಹ ಆಗಿತ್ತು. “ಅರೆ ! ನಿನ್ನ ತಾನೆ ಪರಿಕ್ಷೆಯು ಮುಗಿದಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಹೊರಬೀಳಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇವನ ಮುಖ ಹೀಗ್ಯಾಕೆ ಮೊಸರು ಬಜ್ಜಿಯ ತರಹ ಇದೆ?” ಎಂದು ಅರೆಕ್ಷಣ ಅನುಮಾನಿಸಿದೆ. “ಏನೋ ಸಮಾಚಾರ” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

“ನಿನ್ನ ಸಂಜೆ ಬೇಗ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು, ಘೊಂಟಾವಂಚಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿತು, ನನ್ನ” ಎಂದು ಟಂಸು ಬೇಸರದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ.

“ನಿನ್ನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನನ್ನ ಸೋದರತ್ತೆ ಸೋದರಮಾವ, ವರಾನ್ಸೇಷಣೆಗೆ ಅಂತ ರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ, ನಮ್ಮನಿಗೆ ಬಂದು ಸಂಜೆ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಮುಂದೆ ಹೊರಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೇನು ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೋದೆ. ಸನ್ನ ಕಂಡು ಸೋದರಮಾವ “ರಂಗಧಾಮು

ಇನ್ನೂ ಕೂಗ ಬಂದಿಲ್ಲ” ಅಂತ ಹೇಳಿದರು.

ನನ್ನ ಕಂಡು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಾಗಿ ರೈವು ಗುರುತು ಅವರಿಗೆ ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನನಗ ಗುರ್ತು ಸಿಕ್ಕಿತು.

“ರಂಗಧಾಮು ನಾನೇ ಮಾವಯ್ಯ” ಅಂತ ಸ್ವಂತ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ.

“ಎಲಲಲಲಾ! ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀಯೋ? ಮೂರು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆಯ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತೀಯಲ್ಲೋ? ಅಂಗೈಲಿ ಬೆಣ್ಣೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತುಪ್ಪಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದೀನಲ್ಲೋ” ಎಂದು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದರು.

ಆ ಸಂಜೆಯ ಬಸ್ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದರು. ಅಪ್ಪನ ಹತ್ತಿರ ಏನೋ ಅಂದು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಉಳಿದು ಕೊಂಡರು.

ನಿನ್ನ ಸಂಜೆ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ನೋಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅಣೆಮಾಡಲು ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅಪ್ಪ ; ಅಪ್ಪನ ಅಕ್ಕ, ಭಾವ ; ಮೂವರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು Brainwash ಮಾಡಿದರು. “ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ಸಲ್ಲದು, ಇಂದೇ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಹೇಳು, ಅಕ್ಕನ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗು, ಅವಳೂ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ, ನೋಡು. ನೋಡಿ ಹ್ಯೂ ಅನ್ನು” ಅಂತ ಅಪ್ಪ ಅಂದರು. ಅಪ್ಪನ ಅಕ್ಕ ಮತ್ತು ಭಾವ ಇಬ್ಬರೂ “ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ಸಲ್ಲದು” “ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ಸಲ್ಲದು” ಅಂತ ಅನುಪಲ್ಲವಿ ನುಡಿದರು. ಈ ತ್ರಿಶೂಲಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ, ಹ್ಯೂ ಅಂತ ಊಟ ಮುಗಿಯುವ ವೇಳೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಯಿತು, ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ನಿನಗಲ್ಲದೆ

ಇನ್ನಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಿ, ಆದಕ್ಕೇ ಬೇಗಿದ್ದವನೇ
ಒಂದು ಹೇಳಿದೆ” ಎಂದು ನುಡಿದ.

“ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ, ಈಗ ದಿಟವಾಗಲೂ
ನೀನು ತಬ್ಬಲಿಯಾದೆ” ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸಿ
ದರೂ, ದೇಶಾವರದ ನಗೆಯನ್ನು ಹೂಡಿ
ಶುಭಾಶಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದೆ.

ರಂಗಧಾಮು ಹೊರಟುಹೋದ. ನನ್ನ
ಶುಭಾಶಯಗಳಿಂದ ಯಾವ ಸಂತೋಷವೂ
ಅವನಿಗೆ ಉಂಟಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ.

ಅವನು ಹೋದಮೇಲೆ ಪ್ರಾತರ್‌ವಿಧಿ
ಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು, ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿಗೆ
ಹೊರಟೆ. ಒಂಭತ್ತರ ಸಮಯ, ರಂಗ
ಧಾಮುವಿನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ
ಹೆಣ್ಣು ನಿಂತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ಕಣ್ಣಾರೆ
ಕಂಡೆ. ಮುಂದೆ ನಡೆದೆ.

ಬೆಳಗಿನ ರೂಪು “ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ”
ಎಂದನಿಸಿತ್ತು. ಈಗ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ
ವಾಗಿ ಕಂಡಮೇಲೆ “ಅಯ್ಯೋ,
ಪಾಪಿಯೇ” ಎಂದೂ ಅನಿಸಿತು.

ರಂಗಧಾಮುವಿನ ಲಗ್ನದ ದಿನವೇ ಪರೀ
ಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳೂ ಮೊಳಗಿದುವು.
ಮದುವೆಯ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ತಾಳಿಯನ್ನೇನೂ
ಇವ ಬಹಳ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಬಿಗಿದಿದ್ದ. ಆದರೆ
ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ತಾಳಿಯು ಸಡಿಲವಾಗಿ
ಕಳಚಿಕೊಂಡಿತ್ತು, ನಪಾಸಾಗಿದ್ದ. ಕೈಹಿಡಿದ
ಕನೈಯು ಪುಣ್ಯ ಪ್ರಭಾವವೇ ರಂಗಧಾಮು
ವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲೂ ಕೆಡವಿತ್ತು ಎಂದು
ವನ್ನ ದೃಢ ನಂಬಿಕೆ. ಮಾಂಗಲ್ಯವನ್ನು
ಧರಿಸಿದಾಕೆಯ ಮುಂದೆ ಗುಡಿಯ ಶಿವ ಏನು
ತಾನೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ? ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಗೆಲ್ಲ
ಬಲ್ಲ !!

* * *

ಎಂ.ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಚಿನ್ನದ
ಪದಕಗಳನ್ನೂ, ನಾಲ್ಕು ಪ್ರೆಜ್‌ಗಳನ್ನೂ
ಪಡೆದು ಪಾಸಾದೆ. ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ
ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ತರ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತು,
ಕೆಳಮಂಗಳದ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗಿ
ಸೇರಿಕೊಂಡೆ. ಬಸ್‌ವರ್ಗದ ನೇರ ಸಂಪ
ರ್ಕವಿರದ ಆ ಕುಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಣವಾಸವನ್ನು
ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಆರಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ, ಮೂರಕ್ಕೆ
ಬರದೆ, ಚಿನ್ನದ ಪದಕಗಳನ್ನು ಗುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ
ಪಾಲಿಶ್ ಮಾಡಿಡುತ್ತ, ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ
ನಾನಿದ್ದೆ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿತಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ
ಮರೆಯಲು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾ
ದುವು.

ಒಂದು ತರಹ ಹಾಯಾಗಿದ್ದೆ.

ಒಂದು ದಿನ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗ್ತೀನಿ!
ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಗುಸುಗುಸು, ಪಿಸುಪಿಸು. ಸ್ಮತಾನ
ಮೌನದಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಯ್
ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ತರುಗಳ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ
ಅಂದು ಜೀವಂತ ಕಳೆ. “ಯಾವ ಕೆಚ್ಚು
ಸುದ್ದಿಯ ಸೂಚನೆಯಪ್ಪಾ ಇದು” ಎಂದು
ಬೆದರುತ್ತಲೇ ಒಳಗೆ ಹೋದೆ.

ಯಾವ ಆಸೆಯೂ ಉಳಿಯದೆ ಇದ್ದ,
ಅದರಂತೆಯೇ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನ
ಕಂಡು, ಮಾಸ್ತರ ಕೊಠಡಿಯವರು ಮಾತು
ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. “ಏನಪ್ಪಾ, ಸಮಾಚಾರ !
ಇಂದೇನಾಯ್ತುಪಾ !” ಎಂದೆ.

“ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಬರ್ರಾ
ರಂತೆ. ನಮ್ಮ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗೀ
ತದ ವಿಭಾಗವನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಾರಂತೆ.
ಸಂಗೀತದ ಮಾಸ್ತರೂ ಬರುತ್ತಾರಂತೆ”

ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸೋದರ ಮಾಸ್ತರುಗಳು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮೋಟಾರು ಕಾರೊಂದು ಬಂದಿತು. ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಅದರಿಂದ ಇಳಿದರು. ಅವರ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ಇಳಿದಳು. “ಇದೇನಿದು! ಶಾಲಾ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ನಿಗೆ ಬರುವಾಗಲೂ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆತರಬೇಕೇ?” ಎಂದು ನನಗೆ ತುಸು ಕಸಿವಿಸಿಯಾಯಿತು. ಮಹಾಪ್ರಾಣಗಳು ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣಗಳು ಟೀಕಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ.

ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲಿನ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ತರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು “ಸಂಗೀತದ ಮಾಸ್ತರನ್ನು ಕರೆತಂದಿದ್ದೀನಿ. ಇವತ್ತಿನಿಂದಲೇ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಆಕೆಯು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

“ಬಂದಾಕೆಯು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲ! ಸಂಗೀತದ ಮಾಸ್ತರು, ಮಾಸ್ತರು ಅಲ್ಲ ಮಾಸ್ತರಿಣಿ! ಎಲ್ಲೋ ನೋಡಿದ ಹಾಗಿದೆಯಲ್ಲ, ಈ ಮುಖವನ್ನ! ನೆನಪಿಗೆ ಬಾರದಲ್ಲ! ಅವಲಕ್ಷಣವಾದ ಮುಖ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮರೆಯಬಾರದಲ್ಲ!” ಎಂದು ಒದ್ದಾಡತೊಡಗಿದೆ. ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಡೆಗೆ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮರೆತೆ.

ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಹೊರ

ಬಿದ್ದರು. “ಸಂಗೀತದ ಸುಂದರವು ನವರು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪಂಚಾಯ್ತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಗೀತದ ಮನೆಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸುವಂತೆ ಸುಂದರವ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಯಾವ ತೊಂದರೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ತರಿಗೆ ಹೇಳಿ ನಿಷ್ಕ್ರಮಿಸಿದರು.

“ಸಂಗೀತದ ಸುಂದರವ್ಮ” ಅಂತ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಹೇಳಿದಾಗ, ತಿರುಗಿ ಯೋಚನೆಗಳು ಗುಮ್ಮಿದುವು. “ಸುಂದರವ್ಮ ಯಾರು? ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೆ? ಅವಲಕ್ಷಣವಾದ ಮುಖಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣವಾದ ಹೆಸರಿಟ್ಟರೆ ನೆನಪಿರಲೇಬೇಕಲ್ಲ!” ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆಗಳು. ಆದರೆ ನೆನಪು ತೋಕರ್ ಹೊಡೆಯಿತು, ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವಿರಾಮಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾಘ್ ಕೊಠಡಿಗೆ ಸುಂದರವ್ಮ ಬಂದರು. ನನ್ನ ಬಳಿಗೇ ಬಂದರು. ಅವರೇ ಮಾತನಾಡಿಸಿದರು. “ನಾನು ಯಾರು ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತೇ” ಎಂದು ಆಕೆ ಕೇಳಿದರು. “ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಆದರೂ ಪತ್ನಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಇದ್ದುದನ್ನು ಇದ್ದಂತೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ.

“ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು, ರಂಗಧಾಮಯ್ಯ ನವರು, ಅವರ ಹೆಂಡತಿ, ನೆನಪಾಯ್ತೇ?” ಎಂದು ಆಕೆಯು ಹೇಳಿದಳು. “ನಿಮಗೆ ಗುರ್ತು ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು, ನಿಮ್ಮ ಮುಖದ ಪೆಂಗು ಕಳೆಯಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯಿತು”

ಎಂದೂ ಅಂದಳು.

“ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ! ರಂಗಧಾಮವಿಗಿ
ಏನಾಯ್ತೋ? - ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಅವನ
ಹೆಂಡತಿ ಕಸುಬು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಯ್ತು”,
ಎಂದೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ದುಃಖ
ವಾಯಿತು.

ನನ್ನ ಮುಖದ ಇಂಗಿತದಿಂದಲೇ ಸುಂದ
ರಮ್ಮನಿಗೆ ನನ್ನ ಸಂಶಯದ ಅರಿವಾಗಿರ
ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ
ಆಕೆ “ರಂಗಧಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಏನೂ ಆಗಿ
ಲ್ಲರೀ, ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ
ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರ ಜತೆ
ಏಗಿವಿಗಿ ಸಾಕಾಯಿತು. ಅವರನ್ನು ಸರಿ
ಯಾದ ದಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ.
ಕಡೆಗೆ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಗುಡ್‌ಬೈ ಹೇಳಿ
ಸೋದಾಚೀಟಿ ಕೊಟ್ಟು, ಕೈ ರಝಾಡಿಸಿ
ಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ. ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ನಾನು
ಸಂಸಾರವಾಗಿರಬಹುದು” ಎಂದು ಸುಂದರಮ್ಮ
ಹೇಳಿದಳು.

“ಅಂದಹಾಗೇ, ಅವರಿಗೇನು ಹುಚ್ಚೋ
ಬೆಪ್ಪೋ ಶಿವಲೀಲೇನೋ? ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹ
ತರು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರಬಹುದೇನೋ” ಎಂದು
ಸುಂದರಮ್ಮ ಕೇಳಿದಳು.

“ಯಾಕಮ್ಮ ಹಾಗಂತೀರೀ, ವೈನವಾಗೇ
ಇದ್ದ ನಲ್ಲಮ್ಮ” ಎಂದೆ.

“ಅದೇನು ವೈನವೋ, ಭಗವಂತನಿಗೇ
ಗೊತ್ತು. ಅದೆಂತಹದ್ರೀ, ಅವರ ಗಿಳು.”

ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಎಣ್ಣೆ
ನೀರು ಹಾಕಿಕೊಂಡೆವು. ನಂತರ ಬಿಸಿಬಿಸಿ

ಯಾಗಿ ಅಕ್ಕಿರೊಟ್ಟಿ ತಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ,
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಚಟ್ನೀನ ಇವರು ಅರೆಯುತ್ತ
ಇದ್ದರು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಕಲಾಯಿ
ಹೋಗಿತ್ತು. ಮುಂದಿನವಾರ ಆಡಕ ಪಾತ್ರೆಗೆ
ಕಲಾಯ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕಿ” ಅಂತ ತಪ್ಪಿ ಅಂದೆ
ನೋಡಿ. “ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ಸಲ್ಲದು, ಈಗ್ಗೆ
ಆಗಲಿ ಕಲಾಯಿ” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಆಡಕ ಸೆಟ್ಟು
ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಲಾಯ್‌ಸಾಚಿಯ ಒಳಗೆ
ಚಟ್ಟಂತ ಹೊರಟುಬಿಡೋದೇ? ಮಾಡಿಟ್ಟ
ರೊಟ್ಟಿ ತಿರುವಿಟ್ಟು ಜಿಟ್ಟಿ ಯಾರಿಗಂತ?
ತಿನ್ನದೆ ಹೊರಟುಹೋದರು. ವಠ್ಯಾಹ್ನ
ಅಥವಾ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಕಲಾಯಿ ಮಾಡಿ
ಸಿದ್ಧಿದ್ದರೆ, ಏನು ಕೊಳ್ಳಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು?
ಅಂತೀನೀ.

ಶಾರದಮ್ಮನ ಮಗಳ ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗ
ಬೇಕು. ಮಹೂರ್ತದ ವೇಳೆಗೆ ಇರಲೇ
ಬೇಕು. ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಅಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡು ಇನ್ನೇನು ಹೊರಡಬೇಕು, ಇವರ
ತಲೆ ನೋಡಿದೆ. “ಕರಡಿಯ ಹಾಗೆ ಕೂದ್ಲು
ಬೆಳೆದಿದೆಯಲ್ಲೇ. ರಜಾದಿನ ತಲೆ ಮಾಡಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂದು ಬಾಯಿ ತಪ್ಪಿ ಹೇಳಿದೆ,
ನೋಡೀಪ್ಪಾ! ದಿಟ ಹೇಳಿದರೂ ನಂಬಿರಿ,
ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದರೂ ನಂಬಿರಿ. ನಾ ಹೇಳಿದ
ಕೂಡಲೇ, “ಹೌದು ಕಣೆ! ನಾಳೆಯೆಂಬುದು
ಸಲ್ಲದು” ಎಂದು ನೆಟ್ಟಗೆ ಹಜಾಮನ ಅಂಗ
ಡಿಗೆ ಹೋಗಿಬಿಡೋದೇ!”, ಇವರ
ದಾಯಾದಿಗಳ ಮನೆ ಮದುವೆಗೆ ನಾನೂ
ಬ್ಬಳೇ ಹೋಗೋದು ಚೆನ್ನೇ? ಇವರೂ
ಯಾಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ತಲೆ ಮಾಡಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಹೋದರು ಅಂತ ಹೇಗ್ರೀ
ಹೇಳೋದು?

ಮಂಧ್ಯಾಹ್ನ ಉಟಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಆಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾರೆ, ನಿಮಗೇನಿ ಅಂತಹ ಕೆಲಸ ಅದ್ರೆ ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ಸಲ್ಲದು. ಅಂತಾರೆ ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಇವರದು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಅವತ್ತಿಂದು ಅವತ್ತೇ ಆಗಬೇಕು ಅಂತ ಯಾರಾದರೂ ಅಂತಾರೆಯೇ? ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಅವಸರ ಪಡಬಾರದು ಅಂತಲೇ ನಿಯಮ. ಅದರಲ್ಲೂ ಇವರು ಅಂಚೆಪೇದೆ. ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಗದಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ಮಂಧ್ಯಾಹ್ನವೇ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಹುಚ್ಚುಲ್ಲವೇನಿ?

ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ, ಮನೆ ಕೆಲಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿ, ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಗೆ ಲೋಟ ಹಾಲು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಹೋದೆ. ಹಾಲು ಕುಡಿದರು. ದಿಂಬನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನೆನಪಾಯಿತು, ಮೆಣಸಿನಪುಡಿ ಮುಗಿದುಹೋಗಿದೆ ಅಂತ. “ಬೇಗ ಮಲಕ್ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಬೇಗ ಏಳಬೇಕು, ಮೆಣಸಿನಪುಡಿ ಕುಟ್ಟಬೇಕು, ಮುಗಿದುಹೋಗಿದೆ” ಎಂದೇಪ್ಪಾ,

“ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ಸಲ್ಲದು” ಅಂದರು. ಈಗಲೇ ಕುಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸೋಣ ಅಂದರು. ಜಪ್ಪಂತ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು. ನನಗೂ ರೇಗಿತು. ಅಪರೇ ಮುಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಕುಟ್ಟಲಿ ಅಂತ ಮುಸುಕೆಳೆದುಕೊಂಡು ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟೆ.

ಅವರ ಈ ಗೀಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟೆ. ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕಡೆಗೊಂದು ದಿನ ನಾನೂ “ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ಸಲ್ಲದು” ಎಂದು ಓಡಿ ಬಂದೆ:ಬಿಟ್ಟೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದಳು.

ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ಸಲ್ಲದು ಎಂದು ರಂಗ ಧಾಮ ಮದುವೆಯಾದ. ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಕೈ ರಝಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿಟ್ಟಳು. ಅತಿ ಸರ್ವತ್ರ ವರ್ಜಿತ ಯೇತ್ ಎಂಬುದು ಪ್ರಾಯಶಃ ದಿಟವಿರಬೇಕು.

ಆದರೂ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಈಗ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಖವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ.

— ರಾ.ಶಿ.

ಪ್ರತೀಹಾರ

ಹೊರಗೆ ಹೊರಟಳು ಮಡದಿ, ಬಟ್ಟೆಯೊಗಡಿ ಬಿಲ್ಲು
ಮುನ್ನೂರೂ ರೂಪಾಯಿ ಮೂರ್ಛಿವೀಷದೊಳಗೆ!
ಬಿಡದೆ ಓಡಿದ ಪತಿಯು ಗುಂಡು ಬಾರಿನ ಬಿಲ್ಲು
ಮುನ್ನೂರೆ ರೂಪಾಯಿ ಮೂರೆ ಜನಗಳಿಗೆ!

— ರಾಮ

ಕೈಲಾಸಂ ಮತ್ತು ರಾ. ಶಿ.

ಕೈಲಾಸಂ ಅಪರಿಗೂ ರಾ. ಶಿ ಯವರಿಗೂ ತುಂಬು ಸ್ನೇಹ ಆಗಾಗ ಕೈಲಾಸಂ ರಾ. ಶಿ. ಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಏಂದಿನಂತೆ ಪಂಗ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂರದೆ ಕೈಲಾಸಂ ಅವರು, ರಾ. ಶಿ. ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಊಟಮಾಡಲು ಹೇಳಿದರು. ಮನೋ ಕಾರಣ ಹಸಿವಿದ್ದರ ಬಹುದೆಂದು ರಾ. ಶಿ. ಮತ್ತು ಅವರ ಪತ್ನಿ ತಮ್ಮ ಊಟ ಮುಗಿಸಿದರು ಕೈಲಾಸಂ ತಕ್ಷಣ ತಾನೂ ಊಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಾದರು. ರಾ. ಶಿ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೈಲಾಸಂ ಹೇಳಿದರು—ಇಂದು ನನ್ನ ತಾಯಿ ಸತ್ತ ದಿನ. ಮುಕ್ತೈದೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸತ್ತರು. ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಊಟ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಊಟ ಮಾಡೋಣವೆನ್ನಿಸಿತು—ಅಂತ. ಹೃದಯಗಾಂತ ರಾಳದ ಮಾತೃಭಕ್ತಿ!

(ಕೈಲಾಸಂ ಅವರು 1946ರ ನವೆಂಬರ್ 23/24ರಂದು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ತಮ್ಮ ನಿವಾಸ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಹಸನ ಪಿತಾಮಹನಾಗಿ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಬೃಹದೇ ಕೈಲಾಸಂ ಆಗಿ, ಸಮಾಜ ದಾರ್ಶನಿಕ ನಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಕಾರರಿಗೆ ಮೂಲಪುರುಷರಾದ ಕೈಲಾಸಂ ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ).

—ಕೇಳು

ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ

೧

ಸಂಸಾರದಿ ಸಾರದ ಹನಿತೂನ್ಯ
ಅದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯವಾಚಕವೇ ಸಾರ
ಹಿಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಹರ ಮೊಡೆದನು ತಾಣ್ಯ
ಕಡಲಿ ಹರಿ ಹೂಡಿದನು ಬಿಡಾರ.

೨

ತುಂಬುಲ ಕಾಜಾ ಮೆದ್ದಿಹ ತುಟಿಯ
ಕೆಂಪಳಿದೀತೆಂದಂಜಿವ ಸೂಳೆ
ಅಪ್ಪಾ ಅಪ್ಪಾ ಸತ್ತೆಯ ಎನದೆ
ತಂದೇ ತಂದೇ ಎಂದಳು ತಾಳೆ

ಅನುವಾದ-ಪಾ. ಪಂ.

ಇತರ ಹೆಂಗಸರಿಗಿಂತ, ಸದಾ ಕೆಲಕೆಲ ಹರ ಟುವ ಹೆಂಗಸರನ್ನೇ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾವಂತ ವರರು ಹೆಚ್ಚು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ (ಲೇಖನ)

—‘ಇತರ’ ಯಾರಾದರೂ ಉಂಟೇನು?

(ಕೊರನಂಜಿ)

೧-ಒಂದು ಕೇನೋಟ್ ಆಡ್ರೆಸ್

ಮಹನೀಯರೇ, ಮಹಿಳೆಯರೇ ಮತ್ತು ಇತರರೇ,

ಈ ಮಹಾಸಮ್ಮೇಳನದ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೆ ನಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆಗಮಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಗಿದೆ. ಇಂಥದೊಂದು ಮಹಾಸಮ್ಮೇಳನ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲವೋ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಗಂಟಾಗೋಷವಾಗಿ ಸಾರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ನ್ಯೂಸ್‌ಪೇಪರ್‌ಗಳು ಗುರುತಿಸಿವೆಯೆಂಬುದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಈ ನಮ್ಮ ಮಹಾಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿತವಾಗಬೇಕಿರುವ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪಂಡಿತರಿಗೂ, ಪರಿಣತರಿಗೂ, ವಿಗ್ರಾನಿಗಳಿಗೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಮಸ್ತ ಇತರರಿಗೂ, ಇಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಚರ್ಚೆ, ವಾಗ್ವಾದ, ಜಗಳ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನಡೆಯಲಿವೆ ಎಂದೂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನೆರೆದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ, ಮಹನೀಯರಿಗೂ ಸಮಸ್ತ ಸನ್ಮಂಗಳಾನಿಭವಂತು (ಚಪ್ಪಾಳಿಗಳು). ಆಯೋಜಿತಿಯಂತೆ

ಸರ್ವಜನಾಸ್ಪದಕನೋಭವಂತು ಎಂಬ ಅಶೀರ್ವಾದ ವಾಕ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ವಿಗ್ರಾ ಮಹನೀಯರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ವಜನಾ ಎಂದರೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇತರರೂ ಇರತಾರೆ, ಅವರೂ ಸುಕನೋಭವಂತು ಎಂಬ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಗನೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಮಹಾ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಏರ್ಪಾಟಾಗಿದೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಗುರಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಠಿಣಪ್ರಾಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಸಾಚಾ ಇತರರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಪ್ರಜ್ಞೆನ್ನ ಇತರರನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಸಶಕ್ತವಾಗಿ ಸಂಗಟಿಸುವುದು. ಇತರರೆಂದರೇ ಯಾರು? ಇದು ಬಹಳ ಮುಕ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕೇವಲ ದೈಹಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದಲೇ ಇತರತ್ವವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಸಂಗತವಲ್ಲ, ವೈಗ್ಗಾನಿಕವಲ್ಲ. ವೈಗ್ಗಾನಿಕವೂ, ಸುಸಂಗತವೂ, ನ್ಯಾಯವೂ, ಸಾಧುವೂ ಆದ ಸೂತ್ರವೊಂದು ಇಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಬೇಕಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಬೇಕು, ಮತ್ತೊಂದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಇತರರನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಅಂಗವಿಕಲರ ವರ್ಗದಲ್ಲೂ ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡದಿರುವುದು, ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕತ್ತೆ

ಬಾಲ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಂಗವಿಕ ಲತೆಯು ಪಟ್ಟವಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಧಾರಿ ಟೀಸ್ ದಟ್ ಭೀ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ವೃತ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಆಹಾರ-ವಿಹಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಪ್ರವಾಸ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯಾಧಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲಾಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಹನೀಯ ರಿಗೂ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಇರ.ವಂತೆ ಇತರ ರಿಗೂ ಲಭ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಯೂ ಎನ್‌ಚಾರ್ಜರ್ ಆಫ್ ಹ್ಯೂಮನ್ ರೈಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಹಾ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಠರಾವು ಪಾಸುಮಾಡಿ ರೀಗನ್ ಗೆ ಮತ್ತು ಡೀಕ್ವೆಲರ್‌ಗೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಜಾಗತಿಕ ವ ಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಫಾಲೋ ಆಪ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ತಕ್ಷಣ ಲೋಕಲ್ ರೆಕಾ ಗ್ನಿಷನ್‌ಗಾಗಿ ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಆಜೀವ ಗೌರವ ಪೇಟ್ರನ್ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಒಲಿಸಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು (ಚಪ್ಪಾಳೆಗಳು).

ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇತರರೆಂ ದರೆ ಯಾರು? ಅವರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಹೊಸತೊಂದು ಜನಗಣತಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ನಮ್ಮ ದಶವಾರ್ಷಿಕ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಏನು, ಏನೇನೂ ಗಮನ ಕೊಡದಿರುವುದು ನಮಗೆ ಅತೀವ ನೋವುಂಟುಮಾಡಿದೆ ಎಂಬ ಠರಾವನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ಪಾಸು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ನಮ್ಮ ಹಿತವಚನ. ಮತ್ತೆ ನಾವು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರೋಣವಾದರೆ, ಕೆಲವೊಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೇಲ್ಮೈ ಲಕ್ಷಣ ಗಳಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಇತರರನ್ನು ಗುರ್ರಿ

ಸುತ್ತಾ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಧಿವ್ಯ ಅಸತ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಡಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಇತರರು ಇವರಷ್ಟೇ ಏನು? ಅಲ್ಲಾ. ಕಂಡಿತೆ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವೈಗ್ನಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟ ಉದಾಹರಣೆ ಬೇರೊಂದು ಬೇಕೆ? ಬೇಡ ಎಂದು ಠರಾವು ಪಾಸು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಠರಾ ವನ್ನು ರವಾನಿಸುವುದು.

ಮುಖವಾಡಗಳು ಮೋಸ ಮಾಡುವುದಿ ಲ್ಲವೆ? ಮಾಡುತ್ತವೆ. ನಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಮೋಸಹೋಗುವುದು ನಮಗೆ ಮುಖವಾಡ ಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅರಿವಾಗದೆ ಇರ.ವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರ ವಾಣಿಯಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ವೇಷ ಸೂಕ್ಷಣಗಳು, ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು, ಮನೆಮಠಗಳು, ಸುಬಳಿ ಗಿಂಬಳಗಳು, ಸಂಬಂಧಗಳು, ಪ್ರಭಾವ-ವರ್ಚಸ್ಸುಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇವೇ ಆ ಮುಖವಾಡಗಳು. ಇತರರು ಯಾರೆಂದೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಜನ ಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎನ್ನೂ ಮರೇಟರ್‌ಗಳು ಧಕ್ಷರಿರಬೇಕು, ಚಾಣಾಕ್ಷ ರಿರಬೇಕು, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಇತರರಿರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮುಖವಾಡವನ್ನು ಹರಿದು ನಿಜ ಗುಣವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ನಿಜಗುಣ ವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದ ಎನ್ನೂಮರೇಟರನು ಇತರರನ್ನು ಮಹನೀಯನೆಂದೋ ಮಹಿಳೆ ಯೆಂದೋ ಪ್ರಮಾಧಪೂರಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿ ಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎನ್ನೂಮರೇಟರನು ಇತರನೇ ಇರಬೇಕು, ಇದೊಂದು ಸರ್ವಾನುಮತದ ಠರಾವಾಗಲಿ

(ಚಪ್ಪಾಳೆ) ನಾವು ಗೋಮಾಯಿವ್ಯಾಗ್ರ ಗೂ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ನೋಡಿ ದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂಬರುವ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಹನೀಯ ಮುಖ ಇತರ ಮಹಿಳಾ ವರ್ಧನ ಇತರರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಇದರಿಂದ ಇತರರ ಸುಖಾಟನೆಗೆ ಅಭೂತ ಪೂರ್ವ ಬಲ ದೊರೆಯಲೆಂದು ಆಶೀರ್ವಚನ ನೀಡುತ್ತೇವೆ (ಚಪ್ಪಾಳೆಗಳು).

ಹಲವಾರು ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬಹಿ ರಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸಲು ಹಿಂಜರಿದಿರ ಬಹುದು. ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ನಿಜ ವಾಗಲೂ ಮಹನೀಯನೇ? ಯಜಮಾನನೇ? ಇಲಿಯಂತೆ ಪುಣ್ಯವೆ ಕತ್ತಲ ಕೋಣೆಯ ಮೂಲೆಗೆ ಹಾರುತ್ತಾನೆ. ನಾಯಿಯ ಬಾಲ ದಂತೆ ಮುದುರಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳ ಪನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ; ತುಪ್ಪ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ 'ಹಾಂ?' ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಕೆವಿ ಧಮ್ಮಟೆಯನ್ನು ಅಪ್ಪಳಿಸಿದಾಗ 'ಉಪ್ಪು ಉಪ್ಪು' ಎಂದು ಮುಖರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇವನೇ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಅಧೀನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊ ಡನೆ ಹಲಿಯಂತೆ ಪರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ; ಗೃಹ ಕೃತ್ಯದ ಗುಟ್ಟನ್ನರಿತ ಯಕ್ಕಶ್ಚಿತ್ ಪೀವನ್ ನೊಂದಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನ ಸ್ಕಂಧನಂತೆ ದೇಶಾ ವರಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹವರನ್ನು ಇತರ ರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲವೇ, ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೇ, ಸುಸಂಗತವಲ್ಲವೇ, ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವೈಗ್ಗಾನಿಕವಲ್ಲವೇ? ಇದು ವೈಗ್ಗಾನಿಕ ಮನೋವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳ ಸಮ ಸ್ತರೂ ನಿರ್ಲಜ್ಜರಾಗಿ ಚಿಂತಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಲಜ್ಜೆ, ಭಯ ಮುಂತಾದ ಪಾಶವೇ ಮನೊ

ದರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನ ಹತ್ತಿಕೆ, ಗೆದ್ದು ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮಾತ (ಪ್ರಚಂಡ ಚಪ್ಪಾಳೆ).

ಅಂತೆಯೇ ಸೌಕುಮಾರ್ಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಪ್ರಸನ್ನತೆಯ ಗಂಧವಿಲ್ಲದ ಮಾರ್ಥವತೆಯ ಕಾಗುಣಿತವನ್ನರಿಯದೆ, ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯದೆ ಮೇಲೋ ಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮಹಿಳೆಯಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವ ವಕ್ತೃಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾದುದು ಕಾಲಧರ್ಮವೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯ ನಿಜಗುಣ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಂದಿರಾ ವುದಿಲ್ಲ, ಮಹನೀಯರ ಗುಣ ಅನುಕರಣೆ ಯಿಂದ ಕರಗತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅಂತಹವರ ಅನುಕರಣೆಯು ಜೋರಿಗೆ ಬೆದ ರಿದ ಮಹನೀಯರು ಕೈಚೆಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾರ್ಪಣ ಮನೋಭಾವ ತಿಳಿಬಿಡುತ್ತಾರಲ್ಲ. ಇತ್ತ ಇವರು ಮಹಿಳೆಯರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅತ್ತ ಅವರು ಮಹನೀಯರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೇನು ಆಗುತ್ತಾರೆಂದು ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾತರದಿಂದ ಕೇಳಬಹುದು. ಇತರರು, ಅಪರಂಜಿ ಪ್ರಜ್ಞೆನ್ನ ಇತರರು (ಪ್ರಚಂಡ ಚಪ್ಪಾಳೆ).

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿಂದುಮುಂದೆ ಸುಳಿದಾಡುವ ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯ ಜನರಿದ್ದಾರಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಹನೀಯತನವನ್ನೂ, ಮಹಿಳಾತನವನ್ನೂ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡೋ, ಇಲ್ಲಾ, ಅಲ್ಪಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ

ಅಪರಂ

ಮಠತೋ ಇತರರಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಠದಿ ಸಕಲ ಸಚಿವರ ಪರಿವಾರವಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಿಂದೆ, ಸಿನೆಮಾ ಸ್ಟಾರುಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತ, ಜನಪ್ರಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಸಂಗೀತಗಾರ, ಕಲಾ ವಿಧರ ಆಕರ್ಷಣಾ ಬಹಳವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತಾರೆ. ತಾನೊಬ್ಬ ಮಹಾಯನೆಯ ಪರಿವೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಸೈದ್ಧಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಂಗುಲಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಕರಣ ಕಾರ್ಪಸ್ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಪ್ಲೀಕಾರಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತಮ್ಮ ಪೌಢ್ಯವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಪರಿಚಾರಕ ಗಣವ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಇತರರಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೊಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ತಾನೇ ಸಾಧ್ಯ? (ಪ್ರಚಂಡ ಕರತಾಡನ) ಈ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಾಚಾರದಂತೂ ಸರ್ವವಿಧಿಶಮೇ ಇದೆ. ಇವರೂ ಇತರರಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯತ್ರ ಅಲ್ಲಾ ಮಿಂದು ಹೇಳಲು ಆಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಈ ಮಹಾ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಈ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಾವಾದರೂ ಏನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದು ಸರ್ವರಿಗೂ ವಿಧಿತವಾಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಸಂಘಟನೆ ಮುಕ್ಯ, ಸಂಘಟನೆಗೆ ಸಂಕೇತ ಬಲವಿದ್ದರೆ ಜಯ ಸಿದ್ಧ. ಸಂಘಟನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು ಸಂಘಟನೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈದಿನ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಯೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿವೇಕಯುತ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮ್ಮೇಳನವು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಿ, ಇತರರಾಧಿಯಾಗಿ ಸಮಸ್ತ

ರಿಗೂ ಸನ್ಮಂಗಳವಾಗಲಿ (ಪ್ರಚಂಡ ಕರತಾಡನ).

ನಮ್ಮ ಕಾರುಭಾರಿಗಳು ನಮಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀಮಠದ ಉತ್ಪನ್ನ ಇತ್ಯಿತ್ಯಲಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗತೊಡಗಿದೆ. ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಕಣಿಕೆ, ಮುಡಿಪು, ಪರಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಆದಾಯ ಮೂಲಗಳು ಸೇರಗುತ್ತಿವೆ. ಪಾವಪೂಜೆಗಳಂತೂ ಕನಕಗಪ್ಪಿವೆಯಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಶ್ರೀಮಠವು ಇತರರ ಎಳ್ಳೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಲು, ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ವಿಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಪವಂಗೈಯ್ಯಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಅಡಚಣೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಅಡಚಣೆಗಳು ಮಹತ್ವಾನ್ವಿತ ಧನಗೆ ಮಾರಕವಾಗಬಾರದು. ಭಕ್ತರು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಪರಂಪರಾನುಗತ ಮರ್ಮದೇಗೆ ಚುತಿ ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಸಕಾಲಿಕ ತಾಕೀದು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ವಿರವಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಸತ್ಯಂ ಶಿವಂ ಸುಂದರಂ.

ಓಂ ಶಾಂತಿ ಶಾಂತಿ ಶಾಂತಿಹಿ
(ಪ್ರಚಂಡ ಕರತಾಡನ).

ಡಾ. ಸ್ವಾಮಿ ಇತರಾಸಂದ ಪರಮಹಂಸ
ಎ.ಎಂ. ಎಮ್‌ಲಿಟ್, ಪಿಹೆಚ್ಚಿ.

(ಸಂಪಾದಕರ ಟಿಪ್ಪಣಿ : ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಇತರ ಸಂಘಟನಾ

ಮಂಹಾ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವರದಿಗಾರ ಟೀಪುರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಭಾಷಣದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾಠವನ್ನು ಅಚ್ಚು ಮಾಡಿ ದ್ದೇವೆ. ಸೊಲೇಸಿಸ್‌ಗಳೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಮೈ ಉಂ ಪತ್ತಿದರೂ, ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಡಾ. ಸ್ವಾಮಿ ಇತರಾನಂದ ಪರಮ ಹುಸರದ್ದು. ಭಾಷಾಶುದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇದ್ದರೂ, ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನಮ್ಮ ವರದಿಗಾರನಿಗೆ ತಾಕೀದು ಮಾಡಿದಂತೆ ಇದ್ದು ಕ್ಲಿಷ್ಟಂತೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ 'ತಪ್ಪು' ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಅಪವಾದ ಬರಬಾರದಲ್ಲಾ? ಪತ್ರಿಕಾ ಧರ್ಮವೊಂದಿದೆ ಯಲ್ಲಾ? ಅದಕ್ಕೆ).

ಇತರರು (ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣ)

೨-ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣ

ಲೇ—ಜೀಡಿ

ಹುದ್ದಾಟಖರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಇತರಾ ನಂದರಿಗೆ ವಿನಯದಿಂದ ಪೊಡಮಟ್ಟು, ಈ ಭೂಲೋಕದ ಸಮಸ್ತ ಇತರರನ್ನೂ ಸ್ಮರಿಸಿ ಕೊಂಡು, ಹಾಜರಿರುವ ಇತರರಿಗೆ ಹಾರ್ದಿಕ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಕೋರುತ್ತಾ ನನ್ನ ಕೆಲವಾರು ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮೆದುರಿಗಿಡಲು ಸಂತೋಷ ಸುವೆ.

ಇತರರೇ,

ಶ್ರಾಂತದರ್ಶಿಗಳೂ ಭ್ರಾಂತದರ್ಶಿಗಳೂ

ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದರು? ಕೇಳಿ :

ಕುಡಿವ ಬೀರೊಂದೇ, ಕೆಟ್ಟೇ ತೀರುವೆ ನೆಂದು ಹಿಡಿದ ಛಲವೊಂದೇ, ಉಡುವ ಉಟ್ಟರೂ ಮರೆಮಾಡದ ಉಡುಪೊಂದೇ, ಅಡುವ (ಭುಗದ) ಕೂಳೊಂದೇ, ಬಡಬಡಿ ಸುವ ಬಾಯೊಂದೇ ಆದುದರಿಂದ ಮಾನವ ಕುಲವೊಂದೇ.

ಸರಿ ಕುಬ್ಜ ಮಾನವನ ಕಾಲ ಮುಡಿ

ಯಿತು. ಇನ್ನೇನಿದ್ದರೂ ವಿಶ್ವಮಾನವರ ಕಾಲ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿರು ವಿರಿ.

ಆ ವಿಶ್ವ (ಸೂಪರ್ ಡೂಪರ್) ಮಾನವ, ಗಂಡೋ ಹೆಣ್ಣೋ ಆಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವನು 'ಇತರ' ನಪುಂಸಕನಲ್ಲ ಗಮನಿಸಿ-ಇತರ. ಇಂಥ ಕ್ರಾಂತದರ್ಶಿಗಳು ಹೇಳುವುದನ್ನೇ ಮಾನವಕುಲ ಕೇಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ಕುಲವೊಂದೇ- ಅದರಲ್ಲಿ-ಕೊನೆಯುಪಕ್ಷ ಎರಡು ಜಾತಿಗಳಿವೆ: ಹೆಣ್ಣೊಂದು-ಗಂಡೊಂದು ಎಂಬ ಅಪಸ್ವರ ವೆದ್ದಿತು. ಒಂದೇ ಆದ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಒಂದೇ ಆಗಿರಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ದ್ವೈತ ವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದರಿಂದ ತ್ರೈತವೂ ಅನಿ ವಾರ್ಯವಾಗಿ ಇತರರ ಜಾತಿಯೊಂದು ಉದಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೊದಗಿತು.

ಒಂದು ಕಾಲ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲಗಳ ನಡುವಿನ ಕಾಲವನ್ನು ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೇ ಮಹನೀಯರ ಮಹಿಳೆಯರ ನಡುವಿನವರು ಇತರರು.

ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಪುರಂಪನಿಗೆ ಎರಡು ತಲೆಯಿದ್ದರೂ ಮೂರುವುಖ, ಐದು ನಾಲಿಗೆ, ಮೂರು ಕಣ್ಣು, ಎಂಟು ಕೈ. ಈತ ಅರ್ಧ ಗಂಡು ಅರ್ಧ ಹೆಣ್ಣು.

ಬರಲಿರುವ ಹೂಣ ಶಕಾಬ್ದದಲ್ಲಿ ಈತನಿಗೆ (ಇವಳಿಗೆ) ಅಂಥ ಲೋಚನದೃಷ್ಟಿ. ಹೊರಟ ದಿಕ್ಕಿನ ಜನರಿಗೆ ಪೀಡೆ, ಮಿಂದ ನದಿ ನೀರು ಬತ್ತುತ್ತದೆ, ಏರಿದ ವಾಹನ ಯಾವ

ಪ್ರಾಣಿ ವರ್ಗದ್ದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಪೀಡೆ.

ಈಗ ಪಾಯಿಂಟಿಗೆ ಬರೋಣ, ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ - ರಾಜ, ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ, ಮಿಲಿಟರಿ ಆಡಳಿತ, ಏಕಪಕ್ಷ ರಾಜ್ಯ, ಇತ್ಯಾದಿ ಒಬ್ಬನದೇ, ಅವನ ಕೃಪಾಪಾತ್ರರದೇ ಆಡಳಿತ.

ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಆರಾಜಕತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುದೇ ನಾಣ್ಯ.

ಇವೆರಡು ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೂ ಮಧ್ಯಂತರವಾದ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಸ್ಥಿತಿಯೊಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಸಾರ್ವಭೌಮರೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಮಾತ್ರ ಇವರಿಗಿಲ್ಲ. ಈ ಮದವಣಗಿತ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ದಿಬ್ಬಣದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ಶಾಸಕಾಂಗ ಶಾಸಕಾಂಗದ ಕೆಲವರಿಂದ ತುಂಬಿದ ಕಾರ್ಯಾಂಗ, ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗಗಳಿವೆ. (ಕಾನೂನು ಕೇರುಡು ಎಂಬುದು ನಿಜವಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಥಲೋಚನ ದೃಷ್ಟಿ)

ಯಾವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಸಮಿತಿ, ಚರ್ಚೆಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು. ಬೆಲೆಯೇರಿವರೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದು ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಿ ಧೋರಣೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕಾರಣ. ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಕಾರಣ. ವಾತಾವರಣ ಕೆಟ್ಟರೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೆಡುತ್ತಿದೆ ಅಷ್ಟೇ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಂಜವಾಳವೆಂದರೆ ನರರೂ ನಾರಿ

ಯರೂ ಅಲ್ಲದ ಇತರರು ಎಂದರೆ ನಾವು
(ಭಾರೀ ಚಪ್ಪಾಳೆ). ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ
ಮುಖ್ಯ ಅಪಾರವೆಂದರೆ ಹಕ್ಕುಗಳು
ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು - ಅವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊ
ಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಬಲಾಢ್ಯರಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು
ಅಸಹನೀಯವಾದರೆ ಅವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡ
ಬಹುದಾದ ಹಕ್ಕು ವ್ಯಕ್ತಿಗಿಲ್ಲ.

ಸುಂದರವಾದವುಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ
ಹಕ್ಕು : ಒಳ್ಳೆ ಗಾಳಿ, ನೀರು, ಅಹಾರಗಳನ್ನು
ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಉತ್ತಮ ಉಡುಪು,
ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಗಿಡ, ಮರ, ಬಳ್ಳಿ, ನದಿ,
ತೋರೆ, ಕೆರೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೂ, ಹೆಣ್ಣಾದರೆ
ಗಂಡನ್ನು, ಗಂಡಾದರೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನೂ ಮೆಚ್ಚುವ
ಹಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ಇವು ಸಿಗುವ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲ.
ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಕ್ಕು ಮುಖ್ಯವಾದುದರಿಂದ,
ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ
ಬಾಧ್ಯತೆಯು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.
ಆದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸುಂದರವಾದುದನ್ನು
ವಿರೋಧಿಸುವ ಹಕ್ಕೂ ಎಂದರೆ ಸೊಲೆಸಿಸ್ಕೊ
ಹಕ್ಕೋ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಹಕ್ಕು : ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ
ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕೆಂದರೆ
ಪ್ರಜೆಯ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ. ಇದನ್ನು ತಿರಸ್ಕ
ರಿಸಿ, ನಿರಂಕುಶ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಾತೊರೆದು
ಕೊಂಡು ತನ್ನ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದ ವಿರುದ್ಧ
ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾ
ದುದು. ಇದು ನಿರಂಕುಶಮತಿ.

ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಹಕ್ಕಿನ ಮೂಲಭೂತ
ಗಂಗೆಯಿರಿ ಎಂದರೆ ಇತರರು ಈಗ ಮಾಡು

ವಿರೋಧ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು
ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊರತುಮಾತ್ರವಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡಿ
ವೆಂದೂ ಬಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ
ಮಾಡಬಹುದಾದ ಎತ್ತರವಾದ ಸುಧಾರಣೆ
ಕಡೆಗೂ ಇತ್ತು ಅರಾವಕತೆಯ ಕಡೆಗೂ ಬಲೆ
ಯಿತ್ತಲ್ಲವೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸಂಘಟನೆಯ ಹಕ್ಕು :

ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ
ಹಡಿಸಲು ಸಂಘಟನೆ ಅಗತ್ಯ. ಈ ಸಂಘಟನೆ
ಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದದ್ದು ಸದಸ್ಯರು.
ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಲೋಚನೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದ್ದರೆ
ಅವನು ಸಂಘಟನೆಯ ಆಳಾಗಲಾರ. ಅದು
ದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಮೂರ್ತಿಯಾ
ಅಂಧಲೋಚನ ದೃಷ್ಟಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ
ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಸಂಘಟನೆಯ
ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಇಂಥ ಅಂಧಲೋಚನ ದೃಷ್ಟಿಯವರಿಗೆ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವವರೇ ನಾಯಕರು.
ಅವರೇ ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಲೆ ಹೂಡಿ ಕುಳಿತವರು

ಈ ಸಂಕ್ರಮಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಮೂರು
ಅಂಗಗಳನ್ನುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ.

ಈ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಸಂಚಯನಕ್ಕೆ
ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೆದುಳಿನ ತುಂಬಾ ಹಣ
ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳೂ, ಕಾರ್ಯಾಂಗ
ಗಳಾದ ಕೈಗಳಿಗೆ ಹಿಸುಕುವ ಪೆಟ್ಟು ಕೊಡುವ
ಸ್ವಚಾವಳೂ, ಕಿರುಗಲಿಗೆ ತುಳಿಯುವ ಶಕ್ತಿ
ಯೂ ಬಲಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ನುಂಗಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊಟ್ಟೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ವೈಯಕ್ತಿಕತೆಯನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮೀಸಲು ಮಾಡಿದವನೇ ಇತರನಾಗಿ ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮದ ಗಂಡಸುತನವನ್ನೂ, ತನ್ನ ಗೃಹಜೀವನದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಇತರರಿಗಾಗಿ, ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ಇತರರು ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಗಂಡಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣು ಹೆಣ್ಣಲ್ಲ.

ಇಂತಹ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಪ್ರಚೋದಕವಾದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವ ಹಲವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ (ಪ್ರಚಂಡ ಆಕಳಿಕೆಗಳು)

ಮೊದಲನೆಯ ಅಂಶ ಕಾಮ. ಅದು ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಅದರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಇತರರ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಮನೋರಂಜನೆ. ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೂ ಇದು ರಂಜಕ. ತ್ರಿಪುರಾಸುರರ ನಗರಗಳಿಂದ ಟ್ರಿಪೋಲಿಯವರೆಗೆ ಇದು ವ್ಯಾಪಕ. ಪೋಟುಗಳು ಅಗತ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಇದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಷಯವೆಂದು ಘೋಷಿತವಾಗಿ ಇದರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗೆಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಆಮದಾಗಿ ಬಂದ ವಿಕೃತಿಗಳ ಬಗೆಗೆ, ಉದಾರ ಮನೋಭಾವವು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಘೋಷಿತ ಪಾಲಿಸಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತಾಡು

ವುದೇ ಒಂದು ಫ್ಯಾಷನ್. ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಅನುನಾಯಿಗಳ ಮಹತ್ವ ಇದರಿಂದಲೇ ಉಂಟಾದುದು. ನೈತಿಕತೆಗೂ ಕಾಮಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಂಬಲ್ ಆಗುವುದು ನೀತಿ ತಾನೇ? ಅದು ನೀತಿಯಲ್ಲ ಪೆಂದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಂಬಲ್ ಆಗುವುದೇ ಯಾತರದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದವರೇ ಇತರರು.

ಇನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದುದು ಏನು ಉಳಿಯಿತು? ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ. ಸಮಾಜದ ಜೀವನ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಅದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿರಂಕುಶಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಕಲ್ಯಾಣ ಸ್ವತಃಸಿದ್ಧ. ಜೀವನಮಟ್ಟ ಏರಲು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಅಂದಕ್ಕೆ ಯಾಂತ್ರಿಕರಣ ಅಗತ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಗತ್ಯ. ಅದು ಇರುವವರೇ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಇವರಿಗೆ ಗಿರಾಕಿ ಇದ್ದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ವಿಜ್ಞಾನ. ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿದುದನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಬೇಕಾದುದು ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ. ಅದುದರಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಗತಿ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಚಮತ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಯಾವರಂಗದಲ್ಲೂ ಸಾಧ್ಯ ಎಲ್ಲ-ವಿಜ್ಞಾನದ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದೆ. ಅದುದರಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಖಾಯಂ, ನಿರಂಕುಶಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿರುವ ಕಂಪನಿ, ಲ್ಯಾಬರೆಟರಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನಂತೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಇತರರು, ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ಹೊತ್ತು ವಾಲಿದಂತೆ ಕೂಡೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಹಿಂದದ್ರಷ್ಟವಶಾತ್ ಇವರ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಕಾರಣವೊಂದಿದೆ. ಅದು ಜನರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಅವನತಿ. ಹೇಳಿಕೇಳಿ ಇದು ಕಲೆಯಂಗದಲ್ಲಿ ಐದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಕಳೆದ ಮೇಲಿನ ಕಾಲ. ಶಿಶ್ನೋದರ ಪರಾಯಣತೆ ಮಾನವ ಕುಲವನ್ನೇ ಆವರಿಸಿರುವ ಕಾಲ. ಜನರಿಗೆ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಿಡೀರ್ ಮುಕ್ತಿ ಕೊಡುವ ಪಂಥಗಳು, ಪವಾಡ ತಯಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅದರ ಏಜಂಟರೂ ಕಾಸಿಗೊಂದರಂತೆ ಕೊಸರಿಗೆ ಸಾವಿರದಂತೆ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ, ಇಂದ್ರಿಯ ಜಯವು ಮಾನವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಬಲ ಶತ್ರುವಾಗುವ ಕಾಲ. ಇಂಥ ಖೊಟ್ಟಿ ಏಜಂಟರನ್ನು ಬಯಲಿಗಳೆಯುವುದು ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಧರ್ಮ ಇದೆಯೆಂದು, ಉಳಿಯುವುದೆಂದು ಅದರ ವಿರೋಧಿಗಳು ಬಲ್ಲರು. ಅದಕ್ಕೇ ಧರ್ಮನಿಂದ, ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ವಿಮುಖರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗವಾವುದಿವೆ?

ನನ್ನೊಲಂಮೆಯ ಇತರರೇ,

ನಾನೀಗ ಇದುವರೆಗೂ ಹೇಳಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರೇರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಮಗಿಳಿಯುವುದು ಜೀತ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೀಗೆ ಪ್ರೇರಿಸುತ್ತಿರುವವರು ನಿಮಗಾಗಿ ಕಾದಿರಿಸುತ್ತಿರುವ ನಾಸ್ತಿತ್ವದ ಗುಳಿಕೆಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದರೆ ಹೀಗೇ ಉಳಿಯಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳುವಿರೋ?

ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ, ಸಾರ್ವಭೌಮ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯರಾಗಿ, ದೈಹಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾದ ಸರ್ವಗ್ರಾಸಿಯಾದ ಅನಾಮಧೇಯತೆಯ ಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿ, ನೀವು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆನು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆನು ಸದಾ ಜ್ಞಾನಿಗಳೆಂದು ಭ್ರಮಿಸುವ ಯಬಡರಾಗಿ, ಶ್ರೀರಹಿತ ಸಾಮಾನ್ಯರಾಗಿ.

ನಿಮಗೆ ಸಾವಿರ, ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿವೆ ತಾನೆ ? ನಾವು ಶ್ರೀರಹಿತರೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವಿರಿ ಎಂದೀರಿ, ಕೋಟಿ, ಅರ್ಬು ಪರಾರ್ಥ ರೂಬಲು ಡಾಲರುಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮದು ಶೂನ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಮೆ.

ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಓಟಿದೆಯೆನ್ನುವಿರಾ ? ನಿಮ್ಮ ಓಟು ಎತ್ತ ಬೇಕೆಂದರತ್ತ ವಾಲಬಲ್ಲದು. ನಿಮ್ಮ ಓಟಿಗೆ ಬಲವಿಲ್ಲ. ಅದು ಇದ್ದರೂ ಅಷ್ಟೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟೇ ! ಅಧಿಕಾರದ ಸುತ್ತ ಮುಳ್ಳುಗದೆಗಳಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಟ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಟರೇ ಕೆಡಿಸಬಲ್ಲದು.

‘ ನಾವು ಹೇಗಿರಬೇಕು ’ ಎಂದು ನೀವು ಹಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ಮಂಡಿಸಬಲ್ಲಿರಿ. ಆದರೆ ಸಂಜೆಯ, ಬೆಳಗಿನ ಅನ್ನದ ತುತ್ತ ನಿಮಗೆ ದೊರಕುವುದು ಕೇವಲ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ.

ನೀವು ತುಂಬಾ ‘ಲಕ್ಕಿ’ ಆಗಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಚಿಂತನಪರತೆ ಸತ್ತ್ವಮತ್ತಿನ ವಿದ್ಯೆ ಮಾನಗಳಿಂದ ಸದಾ ಪೀಡಿತವಾಗಿ ಚಿಂತೆಯ ಮಡುವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನೀವು ಜರ್ಬಾಗಿರಲು
ಯತ್ನಿಸುತ್ತೀರಿ. ಉದ್ದುದ್ದನೆ ಮಾತಾಡು
ತ್ತೀರಿ, ಜಗಳ ಕಾಯುತ್ತೀರಿ, ವಿಚಾರಕ್ಕೆ
ಮುಷ್ಟು ಹಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಸಮಸ್ತ
ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಸಾಧನಗಳೂ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ
ಹ್ಯಾಪಕಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ವಿಫಲ
ಗೊಂಡಿವೆ.

ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಸಲು ಎಷ್ಟು
ವರ್ಷ ಕಾದಿರುವಿರಿ— ನೀವೇ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ.

ಇನ್ನು ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಗೋಷ್ಠಿ
ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡನೆ ಉದ್ಗ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸಾರ
ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಾರದ ನಿರ್ಣಯಗಳ
ಸ್ವೀಕಾರ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಆಗಲಿವೆ,

ಎಂದಾದರೊಂದು ದಿನ ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮ
ತನದ ಅರಿವಾದೀತು. ಆಗ ನೀವು ಮತ್ತೆ
ಇತರತ್ವಕ್ಕೆ ಒಲಿದು ಬರುತ್ತೀರಿ.

ನಾವು ವೇಲೇರಿಸಿದವರು ಹೆಸರಿಲ್ಲದಾಗು
ತ್ತೇವೆ. ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ ನಾವು ಗುರುತಿಲ್ಲದ
ವರಂತೆ ಬಾಳಿ ಮೊಳಗುತ್ತೇವೆ. (ಉಘೇ
ಚಾಂಗು, ಭಲೇ ಎಂಬ ಕೂಗುಗಳು)

.....

ಇಂಡ್ಯನ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಟಗಾರರು ಜಾತಿ,
ಮತ, ಪ್ರಾಂತ ಭೇದ ಭಾವನೆ ತೊರೆದು
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ಟೀಮಿನಂತೆ ಆಡಿ
ದರು —ಬ್ರಾಡ್‌ಮನ್

—ಇದೆಲ್ಲಾ ಬರೀ ಆಟ ಸ್ವಾಮಿ
(ಕೊರವಂಜಿ-೪೮)

ಹಗಲ ಹಗಲೆನ್ನುವಿಯೊ ಬೆಪ್ಪ ನೀನು
ರಾತ್ರಿಯನು ಹಗಲೆಂಬ ಜಾಣ ತಾನು !
ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಜೋಲುವೆಯೊ ಸತ್ತ ನೀನು
ಹೇಳಿದ್ದೆ ಸತ್ಯವೊ ? ತಗೊ ಕಾಮಧೇನು !

ಸಂಬಳವೆ ಸಾಕೆ? ನೀ ಶುದ್ಧ ಸೊಂಭೇರಿ !
ಎಡಗೈಯ ನೀಡುವೆಯೋ? ಬದುಕುವಾದಾರಿ!
“ಸುರೆಯ ಸೇವಿಸಿದವಗೆ ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸು!
ಬರಿಯ ನೀರೆಂದವಗೆ ನರಕದ ತಮಸ್ಸು !”

ರಾಮಿ

.....

ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ಒಂದೂ ಜೂ ಅತ್ಯವ
ಶ್ಯಕ. ಬೆಂಗಳೂರು ಹುಡುಗರನೇಕರು ಆನೆ
ಯನ್ನೇ ನೋಡಿಲ್ಲ (ಪತ್ರಿಕೆ)
—ಇಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಂದ ತಮಗೆ ಅಪ
ಮಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅನೇಕರು ನಮಗೆ
ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೀನಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿ
ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತೆ
—ಆಹಾ ! ಗಾಳ ಹಾಕೋದು ಕಲಿತರೆ
ಮೀನೂ ಸಿಗುತ್ತೆ ಮೀನಾಕ್ಷೀನೂ ಸಿಗುತ್ತೆ

ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ
ಮೇಲೆ ಪ್ರಪಂಚ ಶಾಂತಿಗೆ — ಖಂಡಿತ —
ಯುನೋ ಮುಚ್ಚಬೇಕು ಎನ್ನಿಸುತ್ತೆ
(ಕೊರವಂಜಿ-48)

ಮಹಾತ್ಮ ಅಟೆನ್ ಬರೊ

ಈ ವಿಶ್ವಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರ ಕೃತ ಜ್ಞತಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಮಹಾತ್ಮನಾರು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರ ಸರ್ ರಿಚರ್ಡ್ ಅಟೆನ್ ಬರೊ ! ನನ್ನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ / ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯರ ನೇಕರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ.

ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 'ಗಾಂಧಿ' ಎಂದರೆ ಮಹಾಬೇಸರ. ಆ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದರೆ ಒಂದು ತರಹ ಜಿಗುಪ್ಸೆ. ಏಕೆ ಈ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಅಂತ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆ ಅಂತಿರಾ ?

'ಓ ನಾಮದಲ್ಲೇ ಚಾಳೇಶ' ಅಂದ ಹಾಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲೇ ತುರು' 'ಗಾಂಧೀತಾತ'ನ ಪಾಠ. ಯಾವ ವಿಷಯವೇ ಆಗಲಿ, ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅದು ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ, ಅಲ್ಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಾಯಸ್ಸು ತಕ್ಷಣ ಅದು 'ಬೋರ್' ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ 'ತಾತಾ' ಎಂದು ಆತನನ್ನು ಕರೆದು, ಪುಟಾಣಿಗಳ ಮನ ಒಲಿಸಲೂ ಮಾಡಿದ ತಂತ್ರ ತಿರುಗು ಬಾಣವಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. 'ತಾತಾ' ಎಂದ ಕೊಡಲೆ ಅವುಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುವುದು, ಏನೂ ಕೈಲಾಗದ, ಕೂದಲು ನೆರೆತ, ಹಲ್ಲು ಬಿದ್ದ, ಬೆನ್ನೂ ಬಾಗಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಪ್ತಾ,

ಅಮ್ಮಾ ಒಟು ಕೊಟ್ಟಾಗಲೋ, ಬೈದಾ ಗಲೋ, ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ, ಪೆಪ್ಪರ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಿಸುವ, ಆ ಬೊಚ್ಚು ಬಾಯಿನ ಹಿರಿಯನೇ 'ತಾತಾ'. ಈ ತೆರೆನಾದ ತಾತಾ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವೇ ವಿನಹ, ಇನ್ನಾವ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ? ಇವರುಗಳು ಕಂಡಿರುವ ತಾತಾ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಂಡರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನು ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಲ್ಲೇ ಆ ಮುಂದುವರಿದ ಮೇಲೆ ಅನುವಾನ.

ಇದೇ ಚಿಳ್ಳೆಪಿಳ್ಳೆಗಳು ಮುಂದಿನ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಗಾಂಧೀ 'ಬಡವರ ಬಂಧು' ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹಾಕಿ, 'ಬಡವರ ಬಂಧು' ಎಂದು ನಾಮ ಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಮೂಡುವ ಭಾವನೆಯಾದರೂ ಏನು ? ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಯಾಗಲಿ, ದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಯಾಗಲಿ (ಇಬ್ಬರೂ ವಿಭಿನ್ನ ಪಂಗಡದವರಾದರೂ) ಗಾಂಧೀಯಂತೆ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಅರಿಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸರಳತೆ ಅರ್ಥವಾಗದೆ, ಆತನಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನನ್ನು 'ಬಡವರಬಂಧು' ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತವೆ,

ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದ ಗಾಂಧಿ ಮಕ್ಕಳ ಮನ

ಸ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮ ನಾನಾ ತರಹದ್ದು.

ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ವಾಚ್‌ಮನ್ ನಿಂಗಪ್ಪ ಭಾರಿ ಆಳು. ಹತ್ತು ಗಾಂಧಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ದರಬ್ಬ ನಿಂಗಪ್ಪ ಆಗಬಹುದು ಅಷ್ಟು ಧಡಿಯ ಆಸಾಮಿ ಅವನು. ಅವನಿಗೆ ಹುಡುಗರು ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಅಡ್ಡ ಹೆಸರು 'ಗಾಂಧಿ' ರೂಪಿನಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಹೋಲದ ಇವನಿಗೆ ಈ ಹೆಸರು ತೀರ ಅಸಂಬದ್ಧವೆನಿಸಿತು ನನಗೆ ನನ್ನ ಸಹ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯೊಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರಹಾಗೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಕೆ "ಅಯ್ಯೋ, ನಿಮಗೆ ನಿಂಗಪ್ಪನ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಾ ? ಅವನು ಅವನ ಹೆಂಡ್ತಿನ ಹೊಡೆದೂ ಬಡೆದೂ ಪ್ರಾಣಾ ತೆಗೀತಾನಂತೆ. ಗಾಂಧಿ, ಕಸ್ತೂರ್ ಬಾ ಕೈಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಗಲೀಜು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ, ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತರಸ್ತಿದ್ದು ಅಂತ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲ್ಲಾ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಂಡ್ತಿನ ಗೋಳು ಹೊಯ್ದು ಕೊಳ್ಳೊಕ್ಕೊರೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗಾಂಧಿ" ಎಂದರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ನೆನಪಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಗೌರವ !

ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಗೆ 'ಟೋಪಿ' ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ, ರಮೇಶ ಬರೆದ ವಾಕ್ಯ "ಮೋಸಗಾರನಾದ ಶ್ಯಾಮಲಾಲನು ಸದಾ ಗಾಂಧಿಟೋಪಿಯನ್ನೇ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ" ಎಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಓದಿ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಿಯಾಯಿತು. ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಬರೆದನೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, "ನಮ್ಮಪ್ಪ ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತ್ರ ಹತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು, ಆ ಕುಪ್‌ಸಾಮಿನ ನಂಬಬೇಡ ಅವನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಸಾಮಿ ಅಲ್ಲ, ಈಜೆಗೆ ಗಾಂಧಿ

ಟೋಪಿ ಬೇರೆ ತಲೆಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದಾನೆ" ಅಂತೆಲ್ಲಾ ಅಂತಿದ್ದು ಅಂದ.

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಟೋಪಿ ಅವರಿಗೆ ಟೋಪಿ ಹಾಕಿತು.!

"ಮೇಷ್ಟ್ರು 'ಕೆಟ್ಸ್' ಪದದ ಸ್ಪೆಲ್ಲಿಂಗನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರೂ ಬರೆಯದ ಮೋಹನ್ ದಾಸ್, ಭಾರತೀಯನೇ ಅಲ್ಲ. ಆತ ಅಫ್ರಿಕಾದವನಿರಬೇಕು. ಕಾಪಿ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟ ಪಡದೇ ಇರುವುದು ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಲಕ್ಷಣವೇ ಅಲ್ಲ" ಎಂದು ಕೆಲವು ಹುಡುಗರ ವಾದ !

ನಿಜವಾದ ಮಜ ಬರೆಬೇಕಾದರೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು. 'ನಿಮಾ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಭಾವ', 'ಲಾಟರಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಗೆದ್ದರೆ' 'ಜೇಬುಗಳ್ಳರು' ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಗಾಂಧೀಜಿಯೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಬರುವ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಅವರನ್ನು 'ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ' ನೆಂದು ಏಕೆ ಕರೆದರೆಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದ "ಹಿ ಇಸ್ ಕಾಲ್ಡ್ ದಿ ಫಾದರ್ ಆಫ್ ದಿ ನೇಷನ್ ಬಿಕಾಸ್ ಹಿ ಫಾದರ್ಸ್ ದಿ ನೇಷನ್" ಎಂದು.

ಹೀಗೆ ಆ ಮಹಾತ್ಮನ ಶೀಲಮೂನಿ ಎಡೆ ಬಿಡದೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರಗತಿಯಲ್ಲೂ, ಕೊನೆಗೆ ಹತ್ತನೆ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಗಾಂಧಿ ಮೇಲಿನ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಮಿತಿ ಮೀರೀರುತ್ತೆ,

ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿಯೊಬ್ಬರು, ಈ ತರಗತಿಯ ಹುಡುಗರನ್ನು, "ಸಿವ್ವ ಮೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರು" ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರ ಉತ್ತರ ವೇನಿರಬಹುದು ಊಹಿಸಿ !

ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ವಿಕೈಕ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ (ಅಂದರೆ, ಸಿ ನಿ ಮಾ ಮೂಲಕ) ಅಟೆನ್‌ಬರೊ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದವೇಲೆ ಈ ಗಲಾ ದರೂ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗಾಂಧಿ ಯಾರು, ಏಕೆ ಆತ ನನ್ನು ಮಹಾತ್ಮನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯಬಹುದಲ್ಲವೇ ?

—ಲೀಲಾ ಮಿರ್ಚೆ

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಳೆ

ಬೆಳಕಿನ ವೇಗ ಭೂಮಿಯ ಗಾತ್ರ
ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದಿ ಚಂದ್ರನ ಪಾತ್ರ
ನ್ಯೂಟನ್ ನಿಯಮ, ಐನ್‌ಸ್ಟೀನ್ ವಾದ
ಬಿಗ್‌ಬೇನ್ ಟವರಿನ ಗಂಟೆಯ ನಾದ
ಬದಲೆಂಬುದೆ ಇಲ್ಲ.

ಗ್ರಹಗಳ ಕಕ್ಷೆ ಚಂದ್ರನ ನಕ್ಷೆ
ಇಸ್ರೇಲ್ ದೇಶಕೆ ಯು ಎಸ್ ರಕ್ಷೆ
ಯೂಕ್ಲಿಡ್‌ಗಣಿತ ಅಲೆಗಳ ಮೊರೆತ
ಸಾಯಂಕಾಲದ ಟೀವಿ ಕೊರೆತ
ಬದಲೆಂಬುದೆ ಇಲ್ಲ.

ಆದರೆ ನೋಡಿ

ಇನ್ಸಾಟ್ ಖ್ಯಾತಿ ಸೆನ್ಸಾರ್ ನೀತಿ
ಬೆಂಗಳೂರ ಮಳೆ ಹನಿಯುವ ರೀತಿ
ಏಕೋ ಏನೋ
ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕೂ ಬದಲಿ

—ಶಿವಕುಮಾರ್

ತಾವತ್ತು ಯಾಕೆ ?

ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯ ಶೀಘ್ರವೇ ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ
—ಸುಬ್ಬ)

ಸರಿಸಿದರು ಸರಿಸಿದರು

ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿದರು

ಬಹಳ ಸಡಗರದಿ

ಒತ್ತಿದರು ಒತ್ತಿದರು

ಮೂಲೆಗೇ ಒತ್ತಿದರು

ಆತುರಾತುರದಿ

ತಳ್ಳಿದರು ತಳ್ಳಿದರು

ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದರು

ಅವನ, ಬಲ್ಲಿದರು

ತುಳಿದರೋ ತುಳಿದರು

ಪಾತಾಳ ಕಿಳಿವಂತೆ

ಮಾನ್ಯ ಮಹನೀಯರು

ಒಮ್ಮೆಲೇ—

ಎತ್ತಿದರು ಎತ್ತಿದರು

ಎತ್ತಿ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ, ಒಗೆದರೋ

ಪ್ರಗತಿ ಪಥದತ್ತ

ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯ ನೀಗಲೀಗ

ದಿವಂಗತ್ತ

ತಾವತ್ತು ಯಾಕೆ ಕೊಟ್ಟೆ ಗೊತ್ತು?

ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಪ್ರಭು

ಮಳೆಗಾಲ ಬರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು
ಬೆಕ್ಕುಗಳು ಬಲುವೇಗ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುತ್ತವೆ.
—ಹೌದು ನಮಗೇನಾದರೂ ಅನಾಹುತ
ವಾಗುವುದನ್ನು ಅವುಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಅಡ್ಡ ಬಂದೂ
ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಕೊರನಂಜಿ

೨-ಮಡಿವಾಳದ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಕಥೆ

ಆಡೇಸನಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಳನಿಮಾಂಡಿಗೆ “ಪೋಯಿವರಲಾವಂ ?” ಅಂತ ಬೈ ಬೈ ಹೇಳಿ ರಾಜ ಚಂದಿ ನಾನು ತಲಕಾಡು ಕಡೆ ತಿರುಗಿದೆವು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಸೈಕಲ್ ತೇಳಿ ದೆವು. ಒಂದು ತಿರುವಿನಲ್ಲಿ ವಿ ಪ ರಿ ತ ಓಡಾಟವಿತ್ತು. ಎತ್ತಿನ ಬಂಡಿಗಳು ಸೈಕಲುಗಳು ಜನ ಹಿಂಡು ಹಿಡಾಗಿ, ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ ಬಿಟ್ಟು ಅಡ್ಡರಸ್ತೆಗೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜ ಮೊದಲು ಆಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡ. ಚಂದಿ - ಕು ರಿ ಯಂ ತೆ ರಾಜನ ಹಿಂದೆ ನುಗ್ಗಿದ. ನಾನು ಚಂದಿಯ ಹಿಂದೆ ನುಗ್ಗಿದೆ.

ಅಂದು ಮಡಿವಾಳದಲ್ಲಿ ಸಂತೆ.

ನಮ್ಮ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಸಂತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆವು. ನನಗೆ ಸಂತೆ ಅಂದರೆ ಮಾಲಾರಂ ಸಂತೇನೇ ತುಂಬಾ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರೋದು. ಹಿಂದೆ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬೇಸಿಗೆ ರಜದಲ್ಲಿ ಎಕಾಲೂರಿಗೆ ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದು- ನಾನು ನನ್ನ ತಮ್ಮಂದ್ರ - ನನ್ನ ಸೋದರತ್ತೆ ಮಗ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ. ಸಂತೇದಿನ ನ ಮ ಗೆ ಮರಾ. ಸಂತೇಲಿ - ಬೆಲ್ಲ ಆಲೋಗಡ್ಡೆ. ಈರುಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ದಿನಸಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬೇಪಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು. ನಾನೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಕಡ್ಲೇಕಾಯಿ ತಿಂತಾ ಇದ್ದು. ಮುಂದಿನ ಸಂತೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಜೇರ್ಣಿಸ್ಕೊಳ್ಳಾ ಇದ್ದು. ಮಡಿವಾಳದ ಸಂತೇಲಿ ನಮಗೆ ದಿನಸಿನಸಿ ಅಷ್ಟು ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣು

ಕುಕ್ಕೋ ಅಷ್ಟು ರಿಬ್ಬನ್‌ಗಳು ಬೆಲೂನುಗಳು ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇತಾಡುತ್ತಿದ್ದು. ಕಿವಿ ತೂತು ಬಿಳೋ ಅಷ್ಟು ಪೀಪಿಗಳುರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು, ಶಿವರಂಜಿನಿ ಪಿಟೀಲುಗಳು ಹೊಡೆ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದು. ಮೊಳಕ್ಕೋಂದರಂತೆ ಲಾಟರಿ ಟಿಕೆಟ್ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇದ್ದು.

“ಸಂತೆಗಳ ರೆಲೆವೆನ್ಸೇ ಹಾಳಾ ದಿ ಹೋಯ್ತಯ್ಯ” ಅಂದ ರಾಜ.

ರಾಜನ ಟೆಕ್ಟರ್ ಶುರುವಾಗೋ ಸೂಚನೆ ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ.

“ನೋಡಯ್ಯ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕು ರಿ ಗಳನ್ನ, ಹೋರಿಕರಗಳನ್ನ, ಕೋಳಿಗಳನ್ನ, ಕೋಣನಮಣಕಳನ್ನುಗ ಮಾರ್ತಾ ಇದ್ದು. ಈಗ ನೋಡಯ್ಯ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ?” ಅಂದ.

ರಾಜನಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ನೆನಪಿರಬೇಕು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಭಾರಿ ಕುಳದವನಾಗಿದ್ದು ಮಡಿವಾಳದ ಸಂತೇಲಿ ಕೋಳಿಗಳನ್ನ ಕೋಣಗಳನ್ನ ಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಅಂದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ.

ಫ್ಲರ್ !! ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ. ಪಠಾಸ್ ?

“ಸ್ವಾರೀ...”

ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ತಿರುಗಿದೆ.

ಚಂದಿ ! ಚಂದಿ ತನ್ನ ಸೈಕಲ್‌ಹ್ಯಾಂಡಲಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಂದು ಬೆಲೂನಿನ ಕಳೇ ಬರವನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ.

“ ಸಂತೇಲಿ ತಕೊಂಡ್ತಯ್ಯ - ಚೀಪಾಗಿ ಸಿಕ್ಕು” ಅಂತ ತನ್ನ ಸೈಕಲ್ ಹ್ಯಾಂಡಲ್‌ನ ಎತ್ತಿದ. ಮತ್ತೆರಡು ಬೆಲೂನ್‌ಗಳು, ಎರಡು ರಿಬ್ಬನ್, ಒಂದು ಶಿವರಂಜಿನಿ ಪಿಟೀಲು ನೇತಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದು ಬೆಲೂನನ್ನ ರಾಜನ ಸೈಕಲ್ ಹ್ಯಾಂಡಲ್‌ಗೆ ಕಟ್ಟಿದ.

“ನೀನು ಶುದ್ಧ ಅನ್‌ಲಕ್ಕೀ ಕಣೋ. ನಿಂದೇ ಆ ಬೆಲೂನು ಫಟ್ಟಾಗಿದ್ದು. ಈ ರಿಬ್ಬನ್ ಕಟ್ಟೇನೆ ಸಾಕು” — ಅಂತ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಸೈಕಲ್ ಹ್ಯಾಂಡಲ್‌ಗೆ ಒಂದು ಕೆಂಪು ರಿಬ್ಬನ್ ಕಟ್ಟಿದ.

ನನಗೆ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಡುವಷ್ಟು ಕೋಪ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ-ಸೈಕಲ್ ಹ್ಯಾಂಡಲ್‌ಗೆ ಆ ಕೆಂಪು ರಿಬ್ಬನ್ನಿಂದ ಒಂದು ಥರಾ ಕಳೆ ಬಂದಿತ್ತು.

“ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್” ಅಂದೆ.

“ ಈರಭದ್ರು ಸಿಕ್ಕಿದೋ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರ್ತಾನೀಗ. ಈ ಸಂತೇಲಿ ಇವತ್ತು ಅವನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಹರಿಕಥೆ ಇದೆಯಂತೆ ” ಅಂದ ಚಂದಿ.

ಈರಭದ್ರು ನಮ್ಮ ಕ್ಲಾಸ್‌ಮೇಟು. ಎಲ್.ಎಸ್.ನಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾದೆವು. ಅವನು ಹಳ್ಳೀಲಿ ದನಕಾಯ್ದಿ ಹಾಲು ಮಾರೋಕೆ ಹೋದ. ನಾವು ಓದಿ ಪೇಟೇಲಿ ಕುರಿ ಕಾಯೋಕೆ-ಐಮೀನ್-ಇಸ್ಕೂಲ್ ಮೇಸ್ತರ ಗಳಾಗೋಕೇಂತ ಬಂದ್ವು. ಆದೂ ಆಗ್ಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನಿ. ಇದೇ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಅವನ ಹಳ್ಳೀಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದು.

“ವ್ಯಾ-ರಾಜ್ಜ್ ಕೇಪಿ. ಮ್ಯಾ ಯ್ಯಾ, ನನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಸ ಮುಗಿಲ್ಲವ್ವಾ?” — ಅನ್ನಾ ಈರಭದ್ರು ಬಂದ.

ನಾವು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆವಲ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಾಗಿದ್ದು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದಡಿ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಹಾಗಿತ್ತು.

“ಎನೋ ಈರಭದ್ರು-ಹಾಲಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ಬಿಟ್ಟಿಟ್ಟಾ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

“ ಅದ್ಯಾಕೋ ಬಿಡ್ಬೇಕು? ಈಗಿರಡು ವಾರದಿಂದ ಮನೆಮನೆಗೆ ಹಾಲಾಕೋದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸೋಸೈಟಿಗೆ ಆಕ್ಟಿವಿ. ಅವು ಎಲ್ಲಾರ್ಹನೆ ಆಲನ್ನಾ ಮೆಷೀನ್ನಾಗ್ಬಿಸೀ ಮಾಡಿ ಪುನಹ ಜಿಲ್ ಮಾಡಿ ಪ್ಯಾಕೇಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮನೆಮನೆಗೆ ಕಳಿಸ್ತಾರೆ” ಅಂದ.

“ಅಂದ್ರೆ ನೀವು ನೀರನ್ನ ಮಾರಿ ಹಣ ಸಂಪಾದ್ನೇ ಮಾಡೋದ್ನ ನಿಲ್ಲಿದ್ದಿ-ಅನ್ನಿ.”

“ಯಾಕೋ ನಿಲ್ಲಿಸ್ತೀವಿ? ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಬಿಡ್ತೀವಾ? ಈಗಿನ್ನೂ ಮಜ್ವಾಗೋಯ್ತು. ಪಿಫ್ಟೀ ಪಿಫ್ಟೀ ಮಾಡಿ ಟೆನ್ ತಗೊಂಡೋ ತೀವಿ. ಅವರು ಪೀವರ್ ಅಂಡ್ರೆಡ್ ಅಂತ ದುಡ್ಡು ಕೊಡ್ತಾರೆ. ರೈಟ್ ಮಾಡೋನೆ ಅತ್ತು ಕೊಡ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಬದಿಕ್ಕೊಂ ತೀವಿ- ರಷ್ಯಾಲಿದ್ದಂಗೇ”

ಈರಭದ್ರು ಮಾತು ಜೀರ್ಣಸೋದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಹಿಡೀತೊ.

“ಆದಿಲ್ಲಿ- ಏನು ನಿಮ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಮು? ಸಾಯಂಕಾಲ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಂದೂ ಹರ್ಮತೆ ಅದೆ- ಕೇಳಿವ್ರಂತೆ- ಏನೋ ಕಪ್ಪೆ ಬಾಯ್ಬಿಡ್ತೀರಾ?

ಚಂದಿ ರಾಜ ನಾನು ಒಬ್ಬರ ಮುಖ ಒಬ್ಬ ನೋಡಿಕೊಂಡ್ವು. “ಊಟಕ್ಕೇನು

ತಾಪತ್ರೇ ಮಾದ್ಯೋಬೇಡೋ. ನಮ್ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ಪನ ಅತ್ರ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೊ ಜೋಳದ ಒಕೆ. ಬದನೆಕಾಯಿ ಈಕಳ್ಳಿ ಪಲ್ಯ- ಇಪ್ಪತ್ತು ಜನಕ್ಕಾಗೋ ಅಷ್ಟಿದೆ ಗಡದ್ದಾಗಿ ಹೊಡ್ಡು ಒಂದೊಂದು ಚಾ ಆಕ್ಕೊಂಡು ಆರಾಮಾಗಿರಿ, ಹರಕೆ ಕೇಳೊವಂತೆ ”

ಈರಭದ್ರಾ ನಮ್ಮ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನ ನಿರ್ಧರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸಂತೆಯ ಒಂದು ಮೂಲೇಲಿ ಒಂದು ಹಳೇ ಬಂಗ್ಲೆ ಅವಪೇಶವಿತ್ತು. ವರಾಂಡ ಒಂದು ರೂಮು ಬಿರುಕುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೂ ಪೂರ್ತಿ ಇತ್ತು. ಒಂದು ಬಾವೀನೂ ಇತ್ತು. ಆ ಬಾವಿನೇ ಸಂತೆಗೆ ತಲಕಾವೇರಿ. ಅಪರ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ದಿವ್ಯವಾದ ಜಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಬಹು ಪಾಲು ಪಂಚಾಯ್ತಿ ವಠಾರಗಳ ಹಾಗೆ. ವರಾಂಡದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಸುಂಕದವರು ಇಬ್ಬರು; ಈರಭದ್ರಾ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ- ಇದ್ರ. ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಜೊತೆ- ರಾಜ ಚಂದಿ ನಾನು ಈರಭದ್ರಾ ಸೇರಿಕೊಂಡ್ವು.

“ಭದ್ರಾ, ಇವ್ರೇ ಅಲ್ವಾ ನಮ್ಮಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದು ಕೋಲಾಟ ಆಡಿದ್ನೋರು ? ನಮ ಸ್ಕಾರ ಐನೋರೊಳ್ಳಿ” - ಅಂತ ನಮ್ಮನ್ನು ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಗುರುತು ಹಿಡಿದರು. ನಾವೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆವು.

ಭಕ್ತಿ ಪಲ್ಯ ನಿಜವಾಗಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾಯಶಃ ತುಂಬ ಹಸಿವಾಗಿದ್ದಾಗ ಭಕ್ತಿಯಂತಹ ಆಹಾರ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಹಸಿವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ತುಕುಡಾ ಭಕ್ತಿಕೂಡ

ತಿನೊಕ್ಕೆ ಆಗೊಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿತಿಂದು ಬಕರಾಗಳ ಹಾ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಹರಿಕಥೇಲಿ ಹಾಜರಾದೆವು.

ರಾಮಯ್ಯ ಸೀತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವಿದ್ಯಾ ಅಯೋಧ್ಯಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರ್ತಾರೆ. ಕಾಡಿ ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸೀತಮ್ಮ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿರ್ತಾಳೆ. ರಾವಣ ಆಕೇನ ಹಾರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೊಟೋಗಿರ್ತಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ ರಾವಣನ್ನ ಕೊಂದು ಸೀತಮ್ಮನ್ನ ಬಿಡಿಸಿ ಬಿದಿಸ್ಕೊಂಬಂದಿರ್ತಾನೆ.

ಇದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮಡಿವಾಳರ ಗುತ್ತ ಪ್ಪನ ಹೆಂಡತಿ ನೀಲಿ ಸಿಡುಕ್ಕೊಂಡೂ ತನ್ನ ತೌರುಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೋಳು ದೊಡ್ಡ ವರ ಬುದ್ಧಾದ ಕೇಳಿ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ವಾಪಸ್ ಬರ್ತಾಳೆ. ಆದ್ರೆ ಗುತ್ತಪ್ಪ ನೀಲಿ ನ ಮನೀಗೆ ಸೇರ್ಪೊದಿಲ್ಲ, ಏನಂದ ಗೊತ್ತೋ?

“ನೀನು ಈ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬೇವಾರ್ಸೀ ಅಂಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಿ- ನಿನ್ನ ಪುನಾ ಮನೀಗೆ ಸೇರ್ಪೊಕೆ ನಾನೇನೂ ರಾಮಯ್ಯ ಕೆಟ್ಟೋದ್ನಾ ? ನಡೀ ಹೊರಗೆ!” -ಅಂದ ಗುತ್ತಪ್ಪ.

ಗುತ್ತಪ್ಪ ಅಂದಿದ್ದು ರಾಮಯ್ಯನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಅವನಿಗೂ ರೋಘ ಬರುತ್ತೆ.

‘ಲಕ್ಷ್ಮೂ, ನಿನ್ನತ್ತೀನ ಈಗ್ಲೇ ಕರ್ಕೊಂಡು ಓಗಿ ಪುನಾ ಕಾಡ್ನಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಾ-’ ಅಂತ ಆಗ್ಗೆ ಮಾಡ್ತ. ಈರಭದ್ರಾ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಈ ಕರುಣಾಜನಕ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಹೇಳಿ-

“ಸೀತಮ್ಮ ಮದುವೆಯಾಗಿ ರಾಮಯ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಅವಳಪ್ಪ-ಪುನಃ ರಾಮನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗ್ತೀವಲ್ಲ. ಯಾಕಿರಬೋದು ಹೇಳಿ” - ಅಂತ ಸಂತೆಗೆ ಸವಾಲು ಹಾಕಿದರು.

ಯಾರೂ ಸವಾಲಿಗೆ ಜವಾಬು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ನಾನು - ರಾಜ ಚಂದಿ ಮುಖಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಅವೂ ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದು.

ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನೇ ಒಗಟು ಬಿಡಿಸಿದರು.

“ಸೀತಮ್ಮ ಯಾಕೆ ತವರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗ್ತಿಲ್ಲಾಂದ್ರೇ - ಆಕೆ ಗಂಡ ರಾಮಯ್ಯ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವ. ಒಂದು ದಿನ ಕೂಡ ಸೀತಮ್ಮಗೆ ತ್ರಾಸ ಕೊಟ್ಟೋನಲ್ಲ. ಸೀತಮ್ಮನಿಗೆ ತವರಿನ ಹಂಬಲವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ” ಅಂದರು.

“ಹಾಗಾದ್ರೆ ರಾವಣನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಶೂರ್ಪಣ್ಣಮ್ಮ ತವರು ಮನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾ ?” ಅಂತ ಒಂದು ಕೂಗು ಕೇಳಿಬಂತು. “ರಾವಣನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಶೂರ್ಪಣ್ಣಮ್ಮ ನಲ್ಲ. ಮಂಡೋದರಮ್ಮ. ಆಕೇನೂ ತವರು ಮನಿಗೆ ಹೋಗ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾಕಿರಬೋದು ಹೇಳಿ-” ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಮತ್ತೊಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕಿದರು.

“ರಾವಣ ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಗಂಡ ಇಬೋದು” ಅಂತ ಚಂದಿ ಕಿರಿಚಿದ.

ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಶೃತಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಾರಿಸ್ತಾ ಕೂತಿದ್ದ ಈರಭದ್ರ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದ.

“ಛೇ! ಅಲ್ಲ, ಮಂಡೋದರಮ್ಮನಿಗೆ ಆಕೇ

ಗಂಡನ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ತವರು ಮನಿಗೆ ಹೋಗ್ತಿಲ್ಲ.” - ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಹೇಳಿದರು.

ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕರತಾಡನವಾಯಿತು.

“ಗಂಡ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೂ, ಕಷ್ಟ ಕಣ್ಣಯ್ಯ.” ಅಂತ ಚಂದಿ ಗೊಣಗಿದ.

ರಾತ್ರಿ ಅವಲಕ್ಕಿ ಕೊಬರಿ ಜೊತೆಗೆ ಬಾಳೇಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿಂದು. ಎಲಿಗೂ ನಿದ್ರೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಈರಭದ್ರ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಂದಿರ ಜೊತೆ ನಾವೂ ವರಾಂಡದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದವು.

.....

ಡಕಾಯಿತರ ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಲಹೆ

ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಅಮಾನುಷ ಡಕಾಯಿತಿಯಿಂದ ಇಡೀ ದೇಶವೇ ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದಿದೆಯಷ್ಟೇ-

ಒಬ್ಬರು ಈ ರೀತಿ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.:

-ರಸ್ತೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲೂ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪೊಲೀಸರೂ ಓಡಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು.

-ಅಥವಾ ಪೊಲೀಸರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಂತೆ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಗಸ್ತು ತಿರುಗಬೇಕು.

-ಅದೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ “ಇಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಸಾಧಾರಣ ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿ ಗಸ್ತು ತಿರುಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ” ಎಂದು ನೋಟಿಸನ್ನಾದರೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣುವಂತೆ ಹಾಕಬೇಕು.

(ಕೊರನಂಜಿ- 1954)

ನಾಸು ಎಲ್ಲಿ ?

ಚೇರ್ಮನ್ ಚೆಂಗಪ್ಪ ಕಾರು ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ನಿಧನಗೊಂಡ ಸಮಾಚಾರ ಕೇಳಿಗೂರಿಗೆ ಊರೇ ಅದೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ — ಶೋಕ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತು.

ಊರಿನ ಯಜಮಾನ ಒಳ್ಳೆದು ಕೆಟ್ಟದು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಆತನೇ ಬೇಕು. ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೂ ಬೇಕೆ ? ಹೌದು ಹೌದು. ಆತನ ವಿನಯೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಅಲ್ಲಿ ಬಂದ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಅಪೀಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮದೇವತೆ ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರನೇ ಚೆಂಗಪ್ಪನ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡಿಯುತ್ತಾನೆ ಎಂಬಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಜನರಿಗೆ- ಆತನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ.

ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಣ್ಮರೆಯಾದರೆ ಜನ ಗೋಳೋ ಅನ್ನದಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಈಶ ಕೃಪವನ್ನು ಊರಿಗೆ ಊರೇ ಮುತ್ತಿತು. ಅಂತ್ಯದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟರು. ಚೆಂಗಪ್ಪನ ಗುಣ ಗಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಈ ನಡುವೆ ಚೆಂಗಪ್ಪನ ಆಪ್ತ ಸೇವಕ ವಾಸುವಿನ ಪತ್ನಿಯಿಲ್ಲ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡ ಆ ಹೈದನಿಲ್ಲ ದಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಚೆಂಗಪ್ಪನ ಕಾರುಬಾರು ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದೇ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ತೋಟದ ಉಸ್ತುವಾರಿ, ದನಕರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಹೊಲದ ಕಡೆ ನಿಗಾ,

ಮನೆ ಸಾಮಾನು ತರುವುದು — ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ವಾಸು ಬೇಕೇ ಬೇಕು ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ. ಏಳೋ ಎಂಟೋ ಆಗಿರುವಾಗ ಮಾವ ಅಬ್ಬೆ ಅಪ್ಪ ಕಳಕೊಂಡಿದ್ದ ಹುಡುಗನನ್ನು ಚೆಂಗಪ್ಪನಲ್ಲಿ ತಂದು ಸೇರಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ವಾಸು ಎಲ್ಲಿ ?

ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗ ಬೇಕು. ಗಳ, ಕಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನೆರೆದವರು ಕರೆದಿದ್ದೂ ವಾಸುವನ್ನೇ, ವಾಸು ಎಲ್ಲಿ ?

ಅತ್ತು ಅತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಮರಕಟ್ಟಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೋ ಏನೋ ಎಂದೂ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು.

ಚೆಂಗಪ್ಪನ ಪಾರ್ಥಿವ ಶರೀರದಿಂದ ಹೊಮ್ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರು. ಶವಕ್ಕೆ ಸ್ನಾನ ನಡೆಯಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂಧುಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಂಡರೆ ಸಾಕೆ ? ಯಜಮಾನರಿಗೆ ಪರಮಾಪ್ತನಾದ ವಾಸು ಎಲ್ಲಿ ?

ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆಯೋ, ಉಗ್ರಾಣದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುರುಟಿ ಗೋಳಿಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಯೋ ಎಂದೆಲ್ಲ ಹುಡುಕಿಯೇ ಹುಡುಕಿದರು. ಆದರೂ ಹುಡುಗ ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲ. ವಾಸು ಎಲ್ಲಿ ?

ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲೇ ಬೇಕಲ್ಲ. ಶವ ಯಾತ್ರೆ ಸಾಗಿತು. ಶವವನು

ಚಿತೆಯ ಮೇಲಿಡುವಾಗಲಾದರೂ ನಾಸು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಚಕ್ಕೆಯನ್ನು ಚಿತೆಗೆ ಇಡುವಷ್ಟಾದರೂ ಚೇತನ ದುಃಖ ದಿಂದ ಬೆಂಡಾದ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಅಂತ ಜನ 'ವಾಸು ವಾಸು' ಅಂತ ಕೂಗಿದರು ಆದರೂ ವಾಸು ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲ.

ಚಿತೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಚೆಂಗಪ್ಪ ನವರ ಪಾರ್ಥಿವ ಶರೀರ ಭಸ್ಮವಾಯಿತು. ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ತಂತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ನಡೆ ದರು. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಕೆಲಸದ ಹುಡುಗ ಏನಾದ ಅಂತ ಚಿಂತಿಸತೊಡಗಿದರು.

'ವಾಸು ಸಿಗರೇಟು ತಾ,' 'ವಾಸು ಸೋಡಾ ತಾ' 'ವಾಸು ತೋಟಕ್ಕೆ ಆಡು ಬಂದಿದೆ ಓಡಿಸು' ಎಂಬುದರಿಂದ ತೊಡಗಿ ಕಾನೂನು ಮಾತಾಡುವವರಿಗೆ, ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಬೇಡಿ ಕಾಡಿ ಪೀಡಿಸುವವರಿಗೆ ಎರಡೂ ತಪ ರಾಕು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ವಾಸು ಇಲ್ಲದೆ ಆಗದು ಮೃತ ಚೆಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೊನೆಗಾಲಕ್ಕೆ ಅವರ ಚಿತೆಗೆ ಒಂದು ಕೊಳ್ಳಿಹಾಕುವ ಯೋಗ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ವಾಯಿತೆ ಬಡಪಾಯಿಗೆ ಎಂದು ಹಲಬಿ ದರು ಕೆಲವರು. ಹುಡುಗ ದುಃಖ ತಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಕೆರೆ ಬಾವಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣ ಕಳಕೊಂಡನೆ ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯೂ ಬಂತು ಕೆಲವರಿಗೆ.

ನೋಡಿಬಿಡೋಣ ಅಂತ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕೆರೆಗೆ ಓಡಿದರು ಕೆಲವರು, ಮನೆ ಬಾವಿಗೆ ಬ್ಯಾಟ್ರಿ ದೀಪ ಬಿಟ್ಟರು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು. ಏನೇನೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ವಾಸು ಎಲ್ಲಿ ?

ಕೊನೇದಾಗಿ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಶೀನೋಜಿ ಬಾವಿ ನೋಡಿಬಿಡೋಣ ಎಂಬ ಸಲಹೆ ಬಂತು. ಬ್ಯಾಟ್ರಿ ಹಿಡಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿದರು.

ಶೀನೋಜಿ ಕೆಮ್ಮುತ್ತಾ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುರುಟಿದ್ದ. 'ಬಾವಿ ಗೀವಿ ನೋಡೋದೂ ಬೇಡ' ಅನ್ನುತ್ತಾ ಒಂದು ಚೀಟಿ ನೀಡಿದ.

ಬಿಡಿಸಿ ಓದುವಾಗ ತಲೆ ತಿರುಗಿದಂತಾ ಯಿತು

"ನನಗಾಗಿ ಹುಡುಕಬೇಡಿ, ಈ ವನೆಯ ಜೀತ ನನಗೆ ಸಾಕಾಯಿತು. ಎರಡೆರಡು ಸಲ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದವನನ್ನು ಹಿಡಿಸಿ ತಂದರು. ಇನ್ನು ನನಗೆ ಸಾಕು. ಆ ಶೂರ್ಪನಖಿ ಮಿಣ ಕುವನ್ನು (ಕೆಲಸದ ಹುಡುಗಿ) ನನ್ನ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಜೀವಪಾನವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮಿಂದ ಜೀತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿದ್ದರೂ. ದೇವರು ತಪ್ಪಿಸಿದ. ಎಣಿಸಿದರೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬರುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಹೋಗದೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ, ಹುಡುಕಬೇಡಿ. ಒಂದು ಚಿಕ್ಕಾಸು ಮುಟ್ಟದೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ. - ವಾಸು" ಎಂದು ಸೊಗ ಸಾದ ಒಕ್ಕಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಂದಲೋ ಬರೆ ಸಿದ ಘಟಿಂಗ. ವಿಚಾರ ತಿಳಿದು ಹೀಗೂ ಉಂಟೆ! ಅನಿಸಿತು. ಶೀನೋಜಿ ಕೆಮ್ಮಿನ ನಡುವೆ ಇನ್ನೂ ಏನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಕೇಳೋದಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ ಯಾರೂ.

ವಾಸು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರಬಹುದು ? ಅವ ನಿಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಬರೆ ಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರಿರ ಬಹುದು ? ಆತ ಚಿಕ್ಕವನಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಮೇಷ್ಟರು ಹುಡುಗನನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದುಂಟಂತೆ. ಆಗ ಚೆಂಗಪ್ಪ ಹುಡುಗನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸಿ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಬರೋದು ಬೇಡ" ಎಂದಿದ ರಂತೆ.

ಆದರೂ ಈ ಥರ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಬರಬೇಕೆ!

—ರಾಮಿ

ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ

ತೀವ್ರ ಕಚ್ಚಾಟಕ್ಕೆ
ಕೈಕೊಡವಿ ಕುಗ್ಗಡಲು
ಬಡಪ್ರಜೆಯ ಬಾ ಇದೊ
ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಿಹುದು !

ನಾಲಗೆಯ ತೀಟೆಯಿದೆ
ಕಿವಿಯ ಕಿವುಡಾಗಿಸಲು
ಬಳಲಿಸಲು ಕಂಗಳನು
ನೂರು ಅಧ್ವಾನವಿದೆ
ಜೀವವನು ನಡುಗಿಸುವ
ಕೆರಳು ಕಿರಲಾಟವಿದೆ
ಬಡ ಪ್ರಜೆಯ ಬಾ ಇಲ್ಲಿ
ಮಂಕನಾಗುವೆ ಇಲ್ಲಿ
ಹುಚ್ಚನಾಗುವೆ ಇಲ್ಲಿ
ಶೂನ್ಯನಾಗುವೆ ಇಲ್ಲಿ
ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ !

ಮಂತ್ರಿ ತಾ ಮೊಳಗುತಿರೆ
ಪ್ರತಿಪಕ್ಷ ಹಳಿಯತಿರೆ
ಕ್ರೋಧವದು ಉಕ್ಕುತಿರೆ
ತಾಮಸವು ಕವಿಯುತಿರೆ
ಬಡ ಪ್ರಜೆಯ ಬಾ ಇಲ್ಲಿ
ಇಣಕಿ ನೋಡು !

ಸಚಿವರನು ಸ್ವೀಕರನು
ಪ್ರತಿಪಕ್ಷ ಗ್ರೀಕರನು
ಸೆಟಿದು ನಿಂತವರನ್ನು
ಧರಣಿ ಹೂಡಿದರನ್ನು
ಎದೆ ನಡುಗಿ ಮೈಯರಿಯೆ

ದೇವ್ವ ಬಡವನಂತೆ
ನಿಂತು ನೋಡು !

ಬಾಯುಗುಳು ಹಾರುತಿರೆ
ಎದೆಗೆ ಕೈ ಬಡಿಯುತಿರೆ
ಮುಷ್ಟಿಕ್ಕೆ ಏರುತಿರೆ
ಮೇಣಂತರಂಗದಲಿ
ಆಕ್ರೋಶ ಉಕ್ಕಿಬರೆ
ಮಾತು ಹದಗೆಡುತಲಿರೆ
ಧರಣಿ ವಾಕೊಪಿದು
ಬಿಡದೆ ಅರ್ಜಿಟಿಸುತಿರೆ
ಕೆರಳಿದಾಸುಮಿಗಳ
ಹೊತ್ತು ಪೂರ ಸಾಗಿಸಿರೆ
ಬಾ ಪ್ರಜೆಯ ಬಾ ಇಲ್ಲಿ
ನಿಂತು ನೋಡು !

ಕಥೆಗಳನ್ನ ಕಟ್ಟುವೊಡೆ
ಬರೆವಾತ ಬಾ ಇಲ್ಲಿ
ಐಡಿಯಾ ಬಯಸುವೊಡೆ
ಕೊರೆವಾತ ಬಾ ಇಲ್ಲಿ
ದೃಶ್ಯಗಳ ಹಿಡಿಯುವೊಡೆ
ಶ್ರಾಮದವ ಬಾ ಇಲ್ಲಿ
ಸಿನಿಮಗಳ ಮಾಡುವೊಡೆ
ದೈರಕ್ಕೆ ಬಾ ಇಲ್ಲಿ
ಪಾಠಗಳ ಕಲಿವೊಡೆ
ಬಾ ಇಲ್ಲಿ ಎಳೆ ಪುಢಾರಿ !

ದೇಗುಲ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಗೆ
ಗರಡಿಮನೆ ಹೊಸಬರಿಗೆ
ಬಾಯ್ ಹರಕರಿಗಿದು ಸಗ್ಗ
ಮೆತ್ತಗಿಹರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ
ಅಸೆಂಬ್ಲಿಮನೆಯೆ !

(ಲಲಿತಾದ್ರಿಯ ಮಹಾಕವಿಯ ಕ್ಷಮಂಕೋರಿ)

-ರಾಮ

ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ (ಉದ್ಯೋಗದರ್ಶನ)

೧

‘ನಿಂದ್ರೀ ಸಾ. . . ನಿಲ್ಲಿ ಸಾ . . ಸಾ,
ಸಾ’ . . . ಮರದ ಮೇಲೆ ಕಾಕಾ ಎಂದ
ರಚುವ ಕಾಗೆಯಂತೆ ನಡುಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಸಾ
ಎಂದರಚುವ ಶಿಷ್ಯನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದೆ,
ಮೋಟರ್ ಬೈಕಿನ ಮೇಲೆ ಕರಿಹಂಸದಂತೆ
ಬಂದ ಶಿಷ್ಯ, ಹರಕು ಚಪ್ಪಲಿಯಿದ್ದ ನನ್ನ
ಕಾಲುಗಳನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಅಡ್ಡಬಿದ್ದ,

ಕಡುನೀಲಿ ಜೀನ್ಸ್‌ಪ್ಯಾಂಟ್, ಬಾದಾಮಿ
ಟಿಪ್‌ಟಾಫ್, ವಿಚಾರವಾದೀ ತರಚಲಂ ಗಡ್ಡ,
ಕಪ್ಪು ಕನ್ನಡಕ, ಮೂರು ಸೆಕೆಂಡುಗಳ
ನಂತರ ಧೈರ್ಯವಾಡಿ

“ ಹೇಗಿದೀಯೋ ಡಿಸ್ಕೋ ಸಿದ್ಧಾ ? ”
ಎಂದೆ,
‘ ಮರ್ತಿಲ್ಲೇ ಸಾ ? ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದ.
‘ ಬುವಿಯೊಳೆಲ್ಲೆ ಇರಲಿ ನಾನು
ಮರೆವೆನೆಂತು ಸಿದ್ಧನ
ಕರಿಯ ಡಿಸ್ಕೋ ಸಿದ್ಧನ ’ ಎಂದೆ.

ನನಗೆ ಈ ಊರಿಂದ ವರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೊರಟಾಗ ವಿರ್ಪಾಟಾದ ಏಕೈಕ
ಸೆಂಡಾಫ್ ಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ನರಕುರಿ
ಇವನೇ ಹೌದೇ ! ಹಾಗಾದರೆ ಇವನು ಹೇಗೆ
ಹೀಗಾದ ?

ಆ ಸೆಂಡಾಫ್ ಪಾರ್ಟಿಯೂ ಮಜವಾ
ದಿತ್ತು, ನನಗೊಂದು ಎಂಟಾಣೆ ಕಾಕಡಾ

ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹಾರಹಾಕಿ ಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಂಗಡಿ
ಗರು ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು - ಟೈಸೋ ,
ಎಂಥದೋ - ಈಗ ಡಿಸ್ಕೋ ಅಂತಾರಲ್ಲಾ
ಅದೇ ಹೆಸರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಸಿದ್ಧನಿಗೆ ತಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಕೂಲಿ
ಮಾಡಿ ಮಗನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಲೇ
ಬೇಕೆಂದು ಹಟ ತೊಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅವಳ
ಯೋಜನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟವ ನಾನೊಬ್ಬ.

ಅದು ಹೇಗೆ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ.
ಪಾಸಾದನೋ. ಪಿ. ಯು. ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಟ್
ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಹತ್ತು ದಂಡಯಾತ್ರೆ
ಮಾಡಿದ. ನಾನು ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್ ಹೇಳಿಕೊ
ಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಹೀಗಾಯಿತೆಂದು ನನ್ನ
ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸೆಂಡಾಫ್ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಕೋ ಮಾಡು
ತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸಿದ್ಧನ ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್ ಎಮ್ಮೆಗೊಡ್ಡಿ
ನಂತೆ ಗುಂಡಿ ನೀರಿನಲ್ಲೇ ಇತ್ತು.

ಈಗ ಅವನ ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳನ್ನು
ನೋಡಿದಾಗ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.
ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅವನ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಒನ
ಕೆಯ ಹಾಗೆ ಚಿಗುರಿರಬೇಕು.

‘ ಬರ್ಪಿ ಸಾ ಹೋಗಣ, ’ ಎಂದು ಬಲವಂತ

ಪಡಿಸಿದ. ವಾಪಸದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಹೋದ.

ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಾದ ಮನೆ, ಸುತ್ತಲೂ ತರ ಕಾರಿ, ಹೂಗಳ ಕೈತೋಟ.

“ ನಿಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಈ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಸಿದೆ ಸಾರ್ ”

“ ನಾನೇ ಇನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೇಲಿ ಕೊಳೀತಾ ಇದ್ದೀನಲ್ಲೋ ? ” ಎಂದದ್ದನ್ನು ಅವ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಸಿದ್ದ , ಕೊಳಕುಸಿದ್ದ , ರೌಡಿಸಿದ್ದ , ಪೋಲಿಸಿದ್ದ , ಗೂಂಡಾಸಿದ್ದ ಇದೀಗ ನನ್ನ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಹೀಗಾಗಿ ದ್ದಾನೆ !

ಅವನ ತಾಯಿ ನನ್ನನ್ನು ‘ ದೇವರು ಸ್ವಾಮಿ ನೀನು. ನನ್ನ ಮಗನ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದೆ ’ ಎಂದು ಹೊಗಳಿ, ತಿಂಡಿ ಕಾಫಿ ಕೊಟ್ಟಳು.

ಸಿದ್ದನನ್ನು ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದ ಆಶೀರ್ವಾದ ವಾವುದು ಎಂಬ ಕುತೂಹಲ ಬಂತು.

‘ ಏನು ಕೆಲಸ ಸಿದ್ದ, ಸಂಬಳ ಎಷ್ಟು ? ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

“ ನೀವೇ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲಾ ಸಾ, ನಿನ್ನಲೆಗೆ ಓದು ಹತ್ತಲ್ಲ, ದನಕಾಯಕ್ಕೋಗು ಅಂತ್ಯ

ಈಗ ಈ ಊರೆಗೆ ಎಂಟುನೂರು ದನ ಕಾಯ್ತಾ ಅದೀನಿ ಸಾ. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಆರು ಪಾಯಿ. ನಾಕ್ಕಾವುದ ಎಂಟು ನೂರು ಪಾಯಿ. ನಾಕ್ಷನ ಅಸಿಷ್ಟೆಂಟ್ಸ್ ಅದರೆ, ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಾವುದಿನೂರು ವಜಾ ಹೋಗಿ ಮೂರೂವುದ ಆರೂರುಪಾಯಿ ನಿಕ್ಕಿ ಉಳಿತತೆ”.

ಗುರುವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಪಾಲಿಸಿದ ಶಿಷ್ಯ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾಶ್ಚರ್ಯ ?

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿ ಸ್ವಾಂಪುಗಳು ಬರುವುದಂತೆ.

ಅಯ್ಯೋ. ಅದನ್ನು ಎಂಜಲು ಮಾಡು ತ್ತಾರಲ್ಲವ್ವಾ

(ಕೊರನಂಜಿ-೪೪)

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೇಡಿಯೋ ನಿಲ ಯವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ (ಸುದ್ದಿ)

—ಪುಣ್ಯವಂತರು

—ಕೊರನಂಜಿ

ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡನ

(ಶಿರೋನಾಮೆ)

—ಮಂಡೆಗೂ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ವಿರಲೇಬೇಕಲ್ಲವೇ? —ಕೊರನಂಜಿ

ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಮಧನದಿಂದಲೇ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯ.

—ಮಧನದಿಂದ ಬಂದ ಹಾಲಾಹಲವನ್ನು ನುಂಗುವವರು ಪ್ರಜೆಗಳೇ,

—ಕೊರನಂಜಿ

ಮಂದಾರ-3

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ :

[ಮಂದಾರ ಕಾಲೇಜಿನ ಭಾವಗೀತೆಯ ಯುಗಗಳ ಗಾಯನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಜಯಶಾಲಿ ಯಾಗಲು, ಅವಳ ಗೆಳತಿ ಪ್ರಭಾ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ್ದಳು. ಹ್ಯಾಂಲೆಟ್ ತನ್ನ ಜೋಡಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬದು ಅವಳ ಆಶೆ. ಹ್ಯಾಂಲೆಟ್‌ಗೆ ಮಂದಾರನ ಜೊತೆಯಾಗಲಿ ಇಷ್ಟವಿದ್ದರೂ ಹೇಳಲು ಸಂಕೋಚ. ಗೊತ್ತಾಗಿ ದ್ದ ಭಾವಗೀತೆ ಬರೆದವರು ಯಾರೆಂದೇ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜೀವನಿಗೆ ಮಂದಾರನ ಆಯ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ವಸಂತಾ ಒಬ್ಬ ಸ್ಪರ್ಧಿ. ಅವಳು ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ ಎಂದು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಸಂತಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದಳು.]

.....

“ನಿನ್ನ ಪಾರ್ಟ್‌ನರ್ ಯಾರು ?”

“ಶಿವು”

“ಎಷ್ಟು ಶಿವುಗಳು ?”

“ಮೂರು ಸರ್ ಇವನು ಒ.ಶಿವು, ಬೆಪ್ಪ್ ಗ್ರೇಡ್ ಟು ಸಿಂಗರ್.”

“ಹಾಗಾದರೆ ಮಂದಾರ, ಎಚ್. ಶಿವು, ಪಾರ್ಟ್‌ನರ್‌ಗಳು ಅನ್ನೋ, ಮಂದಾರಗಂತೂ ಛಾನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಖಂಡಿತ, ಓ, ಶಿವುಗೆ ಕಿಕ್ಕಿತ್ತು.”

“ಏನು ಒಂತು ಸಾರ್ ಪ್ರಯೋಜನ. ಅವನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಡಿ ಗೆಲ್ಲ ಬೇಕು ಅಂತಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮಂದಾರ ಪಾರ್ಟ್‌ನರ್ ಆದ್ರೆ ಆ ಪೇರ್ ಗೆಲ್ಲೋದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ.”

“ನೀನು ಎಚ್. ಶಿವುಗೆ ಪಾರ್ಟ್‌ನರ್ ಆಗು.”

ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಹೇಳಿದರು “ಇದೆಲ್ಲಾ ಮರೆತುಬಿಡು. ಮೊದಲು ಕೆಮಿಕ್ಸಿಟಿಕ್ಸಿಗೆ ಆಟೆಂಡ್ ಮಾಡು. ಆಮೇಲೆ ಇದೆಲ್ಲಾ. ಈ ಕವಿ, ಈ ಭಾವಗೀತೆ, ಈ ಪೇರ್ . . .” ವಸಂತ ಹೇಳಿದಳು “ಸರ್, ತಪ್ಪು ತಿಳಿದು ಕೋಬೇಡಿ. ಮಂದಾರ ಟಿಕ್ಸಿಗೆ ಬರೋದಿಲ್ಲ. ಎಚ್. ಶಿವು ಬರೋದಿಲ್ಲ. ರಾಜೀವ ಬರೋ ದಿಲ್ಲ ನಾನು ಮಾತ್ರ . . .” ಪ್ರಿನ್ಸಿ ಪಾಲರು ರೇಗಿದರು. ಕೂಗು ದನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು.

“Every damn bugger has to attend it ನಿನಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಬೇಕಿದ್ದರೆ . . .”

ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ದನಿ ಏರಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆಫೀಸ್ ಜವಾನ ಕಡತಗಳ ಒಂದು ಕಂತೆ ಯನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟ.

‘ಹೋಗಬಹುದು’ ಎಂದರು ಪ್ರಿನ್ಸಿ ಪಾಲರು— ವಸಂತಾ- ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ,

ವಸಂತಾನ ಕಣ್ಣಿನ ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹನಿಗಳೂ ಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಹನಿಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದವು. ಗೌರವಾರ್ಥದ ಅವಳ ಮುಖ ಕೋಪದಿಂದ ಕೆಂಪಾಯಿತು. ಈ ಕುಟುಂಬ ಮುಂದುವರಿದು ಈ ಕೂಡೆ ಯೆಲ್ಲ ಬಂದದ್ದೇ ತಪ್ಪು ಎನ್ನುವುದು ಈಗ ದೃಢವಾಯಿತು.

ಏನೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಬಿ. ಎಸ್ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಅದೂ ಎಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಟೆಸ್ಟಂಟ್. ಹೊಗದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಇವ. ಇಂಟರ್ನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಸೆಸ್ಮೆಂಟು ಹಾಕುವವನು ಇವನೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಟೆಸ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋದರೆ - ನೂರಹನ್ನೊಂದು ಜನಗಳ ನಾಲ್ಕು ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳು :- 444 ಪೇಪರ್‌ಗಳನ್ನೂ ಈ ಮುಂದುವರಿದ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಡುವ ಮಾಡಿಯಾನೇ ? ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಯಾರೂ ಏನೂ ಒದ್ದಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಕ್ಸಾಂಗೆ ಓದದವರು ಈ ಚಿಲ್ಲರೆ ಟೆಸ್ಟಿಗೆ ಇದ ರಲ್ಲೇನೋ ಮೋಸ ಇರಬೇಕು.

ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಮೋಸಗಾರರಂದೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ತನಗೇನೂ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ತನಗೆ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದ ರಷ್ಟೇ, ಟ್ರೈಮಾಡದೇ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರ ಕೋಣೆಯಿಂದ ಹೊರಟ ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರಭಾ ಸಿಕ್ಕಳು.

ಪ್ರಭಾ ಈ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಲ್ಲ. ಪಾಪ ಸಂಗೀತದ ಗಂಧವೇ ಇಲ್ಲ. ಚಾಲ್ತಿ ಹಾಡುಗಳ ಅರ್ಧರ್ಧ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಕೇಜಲ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಬದರುವುದಷ್ಟೇ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಅವಳ ಕೊಡುಗೆ.

ಪ್ರಭಾ ಸಂಧಾನ

ಪ್ರಭಾ ಎಚ್. ಒ. ಎಂ. ಶಿವುಗಳ, ವಸಂತ, ಪದ್ಮ, ರಮಾ ಇವರೆಲ್ಲರ ಗೆಳತಿ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಮಂದಾರ ಅತ್ತೀಯ ಗೆಳತಿ. ರಾಜೀವ ಅವಳ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವನಾಗಿದ್ದ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ. ಹುಡುಗಿಯರು ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು ಪಡುವ ರೂಪ ಅವಳಿಗಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗರು ದೂರೀಕರಿಸುವ ಅಥವಾ ಕಿಚಾಯಿಸುವಷ್ಟು ಕೂರೂಪಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯಳಾದ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿ. ಯಾರಾದರೂ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ, ಅದು ತನ್ನ ಕೈಲಾದರೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತಹವಳು. ಮಾಡುವ ಛಾತಿಯೂ ಇದ್ದವಳು.

ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಅವಳು ಮಂದಾರನ ಜೊತೆಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕುರಿತು ಮಾತಾಡುವಾಗ ಮಂದಾರ ಹೇಳಿದ್ದಳು, “ಪ್ರಭಾ, ನನ್ನ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಸನ್ಯಕ್ತೆತನ ನನ್ನ ಛಾನ್ಸಸ್ ಸೊನ್ನೆ. ಹೇಗೆ ಆದೀತು. ಇದು ಸಾಧ್ಯ?” “ಎಚ್. ಶಿವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವನು ಏನನ್ನೂ ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಬಂದರೆ ಹಾಗೇ ಸೈ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ, ತನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಾಯಿ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಅವನ್ನ ಹ್ಯಾಂಲೆಟ್ ಅನ್ನೋದು. ಅವನಿಗೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಒಂದು ಪೇರ್ ಇಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ನಿನ್ನ ಕೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಎಂ. ಶಿವು ರೆಡಿ ಆಗಿದ್ದಾನೆ.”

“ಹಾಗಾದರೆ ನಾನೇ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿ ಬಿಡಲೇ ಹ್ಯಾಂಲೆಟ್‌ನ. ಏನಂತಿ?”

“ಅಲ್ಲೇ ಇದೋದು ಫಜೀತಿ ಅದೇಕೋ ಏನೋ ರಾಜೀವನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಏನು ವಸಂತ ಮಂಕುಬೂದಿ ಎರಚಿದಾಳೋ ಪದ್ಮ ಮಂತ್ರ ಹಾಕಿದಳೋ, ರಮಾನ ಭೂತ ಬಡಿದಿದೆಯೋ, ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ . . . ?”

ಮಂದಾರ ಹೇಳಿದಳು “ಹಾಗಾದ್ರೆ ಅದು ಸುಲಭ. ಹ್ಯಾಂಲೆಟ್‌ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರೆಷರ್ ಹಾಕಿದರೆ.”

ಪ್ರಭಾ ವಿರೋಧಿಸಿದಳು. “ಏನು ಹ್ಯಾಂಲೆಟ್‌ನೋ ನಿನಗೇ ಪ್ರೀತಿ. ಶಿವು ಏನಾಗಿ ದಾನೆ ? ಮಿಲಿಯನೇರ್. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಫಾರಿನ್ನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ”

ಮಂದಾರ ಹೇಳಿದಳು “ಫಾರಿನ್ನಿಗೆ ಈಗಲೇ ಹೋಗಲಿ. ನನಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು ಈ ಛಾನ್ಸ್.”

ಹೀಗೆ ಸಂತುಬಳಸುವ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ಸಾಗಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಭಾ ಹೇಳಿದ್ದಳು.

“ನೋಡು ಮಂದ, ಹ್ಯಾಂಲೆಟ್ ಅವನ ಮನೆ ಮತ್ತು ರತ್ನವಾಗಿ ಅವನೇನೋ ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಆಗಲು ಎವರೆಡಿ. ಆದರೆ ಈಗ ಇರುವ ತೊಡಕು ಇಷ್ಟೇ. ರಾಜೀವ ನಿನ್ನ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಏಕೋ ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಆಯಿತು.”

“ಪ್ರಭಾ ಸು ಹೌ ಒಪ್ಪಿಸಲೇ” ಬೇಕು ಅವನ್ನ. ನೀನೇ ಮಾಡಬೇಕು ಆ ಕೆಲ್ಸಾನ. ಗಾಡ್ ಪ್ರಾಮಿಸ್ ನೀನು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡ್ತೀನಿ, ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಟಾದರೆ ನನ್ನ ಪಾಕೆಟ್ ಮನೀಲಿ ಅರ್ಧ ನಿನಗೇ. ನಿನ

ಗಾಡ್ ರಾಜೀಕುಮಾರ್. ಅಥವಾ ವಿಷ್ಣು ಫೋಟೋ ಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಕೊಡ್ತೀನಿ ”

“ಟ್ಟೆ ಮಾಡ್ತೀನಿ.” ಎಂದಿದ್ದಳು ಪ್ರಭಾ. “ಹಾಗಾದರೆ ನಾನೂ ಹ್ಯಾಂಲೆಟ್ ಜೊತೆ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಲೇ ?”

“ಪ್ಲೀಸ್ ಡು.”

“ಗೊತ್ತೇ ನನ್ನ ಪ್ಲಾನ್. ಪ್ರಭಾ . . .”

“ಏನೇ ಅದು ಕೋತಿ ?”

“ಸಿಂಗ್ ಮಾಡೋಕೆ ಮೊದಲು ಮೂಡ್ ಬೇಕು. ಮೂಡ್ ಬರ್ಬೇಕಾದ್ರೆ”

“ಬಿಯರ್ ಕುಡಿತೀಯೋ ?”

“ಛೇ. ನಾನಂಥೋಕೇನೆ. ನಂ ಕಾಲೇಜ್. ಮುಂದೆ ರಸ್ತೆಲಿ ಹೋದ್ರೆ ಅಲ್ಲಿಂದೂ ಆಕ್ಸ್‌ಡಕ್ಟ್ ಬರೊಲ್ಲೇನೆ ? ಹೊನ್ನೆರಳಮ್ಮನ ಗುಡಿ ಇಲ್ವೇ ಅಲ್ಲಿ ? ಅಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಾದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬೊಗಸೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂಚೆಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಂತು ನೂರುತಂತು. .. ಅಂತ ಆರಂಭಿಸಿದ್ರೆ ಹ್ಯಾಂಲೆಟ್ ಹಾಗೇ ಮೂಡಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಡ್ತಾನೆ. . . .”

ಪ್ರಭಾ ಹೇಳಿದಳು “ರಾಜೀವ ಒಂದು ಸ್ವ್ಯಾನರ್ ತಗೊಂಡು ಎಸೆದ ಅಂದ್ರೆ ನಿನ್ನ ಮೂಡು ಪಡುವಾಗುತ್ತೆ. ಮಂದಾರ, ಪ್ರಭಾನ ಕೈಗಳೆರಡನ್ನೂ ಹಿಡಿದು “ಪ್ಲೀಸ್ ಪ್ರಭಾ ಡು ಸಂಥಿಂಗ್ ಕನಸು ಒಡೀಬೇಡ.”

“ಲೇ ಕೋತೀ, ಇದು ಲೈಫ್. ನಿನ್ನ ಕನ್ನು ಕೊಚ್ಚೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೆ ರಿಯಾಲಿಟೀಲಿ.”

ಹೀಗೆ ಮಂದಾರನ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡಿದ್ದ ಪ್ರಭಾ ಈಗ ವಸಂತನ ಅಂತರಂಗದ ಅಳಿಲನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಯಿತು.

ಪ್ರಭಾ ಕೇಳಿದಳು. “ಹೇಗಿದೆ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ?” ವಸಂತ ಮೇಲಣಳು “ಹಾಳು ಮಾಡೋಣಿಗ ಸಂಗೀತದ ಗಾಢವೆ. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ನನ್ನ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಅಪ್ಪೂರ್ವ್ ಅಂತಾರೆ. ಪೇರಿಲ್ಲದ ಅವನು. . .”
“ಯಾರಿಗೆ ? ಒಥೆಲೋಗೇ ?”

ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ ನೋಡು. ಬನ್ನಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡೋಣ ಅಂತಾನೆ. ಬುದ್ಧಿ ಎತ್ತಲೋ ಚಿತ್ತ ಎತ್ತಲೋ ?” “ಅವನಿಗೇಕೆ ಈ ಸಂಗೀತದ ಖಯಾಲಿ ? ನಿನ್ನ ಖಯಾಲೋ ಏನು ಸಮಾಚಾರ ?”
“ಸರೀ ಹೋಯ್ತು. ಮುನ್ನೂರರವತ್ತು ಕಾಲ, ಮಾರ್ಚಿಂಗ್, ಪೂಟಿಂಗ್ ಅಂತ ಎಫ್.ಸಿ ಸಿ. ಕತೆ ಹೇಳ್ತಾನೆ. ಬೇಟೆ ಆಡಿದ್ದು, ಮಿಕ್ಕಿಗಳ್ಳ ಕೊಂದದ್ದು ಅಂತ ಏನೇನೋ. . .”
“ಏಂತ್ರೆಕೆ ?”

“ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ? ನನಗ್ಯಾಕಿದ್ದೀತು ಈ ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಕಾಂಪಿ ಟಿಷನ್. ರೇಡಿ ಯೋಗೋ, ಸಂಗೀತ ಸಭೆಗೋ ನುಗ್ಗಿದರೆ ಇನ್ನು ಎಂಟಲ್ಲ ಹತ್ತುವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಓಪನ್ ಕನ್ಸರ್ಟ್ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಭಾವಗೀತೆ ಗೀಳು ಏಕಿದ್ದೀತು ? ಹೋಗಿ ಎಚ್. ಶಿವಾನ ಕೇಳಿದರೆ”

“ಸರೀ ಹೋಯ್ತು. ಅವನು ತಲೇಲಿ ಅದೇನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದಾನೋ ಏನೋ ? ನಿಮ್ಮತಲೇಲಿ ಏನುತುಂಬಿದಾನೋ ಏನೋ ? ಮಂದಾರಗೂ ಅವ್ವೇ ಬೇಕು. ನಿನಗೂ ಅವ್ವೇ ತಲೇಲಿ ಆಲ್‌ರೈಟ್, ವಿಷ್‌ಯೂ ಬೆಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಲಕ್.”

“ಪ್ರಭಾ ಒಂದು ಗುಟ್ಟು. ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲೇಬೇಕು ಹ್ಯಾಂಲೆಟ್‌ಗೆ ಪೇರ್ ಯಾರು ?” “ಅನ್ ಡಿಸೈಡೆಡ್, ಮಂದಾರ ಟ್ರೈಮಾಡ್ವಿಡ್ವಳೆ. ನಿನಗೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ರಷಾ, ಅಬ್ಬುಟ್ಟು ಆ ಕರೀಕಲ್ಲಿನ ಗರುಡ ಗಂಬಕ್ಕೆ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸ ನನ್ನ ತಲೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಯವನು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ತಾನು ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ.”

“ಮಂದಾರ”

“ಹೋಪ್‌ಲೆಸ್. ನಿನ್ನ ಮೆರಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗುಡ್‌ಲಕ್ಸ್ ಹೇರಳವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವಳಿಗೆ ಹ್ಯಾಂಲೆಟ್ ಪೇರ್ ಆಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ”

“ಅದು ಹೇಗೆ ? ದೇವರಾಣೆ ಮುಚು ಮರೆ ಮಾಡಬೇಡ. ನನ್ನಾಣೆ ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.”

ಇಬ್ಬರೂ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರ ಮನೆ ಕಾಂಪೌಂಡಿನ ಮುಂದೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆಚೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಯುವಕ. ಅವನ ಒಟ್ಟೆ ಒರೆ ಅವನ ಸಿರಿತನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ದೇಹ, ನಡಗೆಯ ಜೋರು, ಅವನ ದೇಹ ಸೌಷ್ಠವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನ ಮೀಸೆಯು ತುದಿಯ ಕೊಂಕು ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಕ್ರೌರ್ಯ, ಮತ್ಸರ, ಧೈರ್ಯ ಅಥವಾ ಏನನ್ನಾದರೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಪ್ರಭಾ “ಇದಂ ಟಾಪ್ ಸೀಕ್ರೆಟ್, ಕೇಳು ಮಂದಾರ, ಹ್ಯಾಂಲೆಟ್ ಇಬ್ಬರೂ ಈಗ

ಆಕ್ಟೆಸಕ್ಟ್ ಬಳಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನಾನೊಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿದೀನಿ. ರಾಜೀವ ಮಂದಾರ ಇಬ್ಬರೂ ಆಕ್ಟೆಡಕ್ಟ್ ಬಳಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೀನಿ. ಈಗ ಮಂದಾರನ ಬಳಿ ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಟ್ರಯಲ್ ಫಲಕಾರಿಯಾದರೆ ಸಮ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜೀವ ಈಸ್ ಆಲ್ ಫಾರ್ ಯು. ನಿನ್ನ ಮತ್ತು ಹ್ಯಾಂಟೆಡ್‌ನ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ.” ವಸಂತಾ ಪ್ರಭಾನನ್ನು ತಬ್ಬಿ ಮುತ್ತಿಟ್ಟಳು. “ನೀನು ಇಷ್ಟಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಭಾ”

“ವಸಂತ ಗೆಟ್‌ದಿಸ್ ಕ್ಲಿಯರ್‌ಲೀ, ನಾನು ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿರೋದು. ಮಂದಾರನಿಗೆ. ನಿನ್ನದು ನೆಕ್ಸ್ಟ್ ಛಾನ್ಸ್” ಪ್ರಭಾ. ಮಂದಾರ ಆಚೆಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಒಥಲೋ ಚಾಡಿ

ಬೇಲಿಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಯುವಕ ಎಡಗೈಯನ್ನು ಎಡ ಮೀಸೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಹಲ್ಲು ಕಡಿದ. ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪೇರಿದ್ದವು. ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಿಟ್ಟವು. ಮುಖ ಕಪ್ಪಿಟ್ಟಿತ್ತು.

ವಸಂತಾ, ಪ್ರಭಾ ಮರೆಯಾದೊಡನೆ ಅವನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರ ಕೋಣೆ ಕಡೆ ನುಗ್ಗಿದ.

“ಜೀವ ಜೀವ ಬೆಸೆಯಲೆಂದೆ ಒಲವಿನ ಹೂಮಾಲೆ” ವಸಂತನಂಥ ಜೀವ ಬೆಸೆದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗಿಹೋಯಿತಲ್ಲಾ. ರೂಪವೂ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಮನಸ್ಸೂ ಅಷ್ಟೇ.

ಆದರೆ ಮಂದಾರ ! ಅವಳ ಸುದ್ದಿ ಬೇರೆ

ಚೈತ್ರರಥದ ಯಕ್ಷಿಯೇ ಭೂಮಿಗಳಿದು ಬಂದಷ್ಟು ಸುಂದರಿ. ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಮೋಹಕ ಉಡಿಗೆ. ಧ್ವನಿಯೂ ಗಂಧರ್ವಕನ್ಯೆಯಂತೆ ಹದು. ಆಹಾ ಅವಳಿಗೆ ಈ ಚಿಲೈ ಎಚ್. ಶಿವು ಪೇರ್ ಆಗಲು ಒಲ್ಲನಂತೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಂದಾರಗೆ ಛಾನ್ಸ್ ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ! ಡಪರ್ ! ಗೂಪ್ಸ್ ! ಇವರಿಗೆ ಒ, ಶಿವೂನ ಕೈ ತೋರಿಸದಿದ್ದಮೇಲೆ ಹುಟ್ಟಿ ಏನು ಸಾರ್ಥಕ ! ಒಂದೇ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಎರಡು ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೆ ಎರಡೇ ಕಲ್ಲುಗಳಾಗಬೇಕು.”

ತುಟಿ ಕಡಿಯುತ್ತಾ ಒ. ಶಿವು ಗುನಗಲು ಆರಂಭಿಸಿದ “ಜೀವನ ನಂದನದಿ ಅರಳಿ ನಿಂತಿಹ ಮಂದಾರ.”

“ಒಳಕ್ಕೆ ಬರಲೇ ಸಾರ್” ಒಥಲೋ ಕೇಳಿದ. ಒಳಗೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುತ್ತಾ ಕಡತಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದ ಜವಾನ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದ.

ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಒಂದು ಕರೋನ ಜಗಿಯುತ್ತಾ ಕಡ್ಡಿಕೆರೆದು ಹಾಗೇ ಎತ್ತಲೋ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಅವರ ಗಮನ ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ಕಾಗದದ ಕಡೆಗಿತ್ತು. ಕೈಗೆ ಬಿಸಿ ಹತ್ತಿದಾಗ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಓದು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು.

ಒಥಲೋ ಗುನುಗಿ, “ಅಳಲ ಸಂತೆ, ನೂರು ಚಿಂತೆ, ದೊರೆವುದೆ ಎಂದಾರ. . . .”

ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಥಟ್ಟನೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ “ವಲ್” ಎಂದರು.

ಒಥಲೋ ಕೇಳಿದ “ಸಾರ್ ಟೆಸ್ಟಿಗೆ ಎಕ್ಸ್ ಪನ್ ಕೊಡ್ತೀರಾ ?

“ಯಾಕೆ ಎಲ್ಲಾಡ್ರಾ ಪೂಟಿಂಗ್ ಇದೆಯೇ ?

ಯು ಮೇ ಗೋ....”

“ಸಾ, ಇವೊತ್ತು ಟ್ರಯಲ್ಸ್ ಇದೆ ಸರ್.”

“ಹೌದು, ಜೀವನವೇ ಅದು ಯಾರೋ ಅಂದ ಹಾಗೆ ಟ್ರಯಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುಲೇಷನ್ಸ್ ಇಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಡಿಸ್ಪರ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಡ. ಹೊರಟುಹೋಗು.”

“ಇಲ್ಲಾ ಸಾ, ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲವೇ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಸ್ಪರ್ಧಿ ಸಾ”

“ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳಿಗೂ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಸ್ಟ್.”

“ಇದೇನ್ನಾ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ”

“ಹೌದು ಎಲ್ಲಾ ಬರೋದು ಹಾಗೇ!”

“ಸಾ, ಮಂದಾರ ಬರೋದಿಲ್ಲ. ರಾಜೀವ ಬರೋದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್. ಶಿವು ಬರೋದಿಲ್ಲ...”

“ನಾನ್ವೆ ಸ್ವಿ”

“ಕ್ಷಮಿಸಾ. ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿ ಸಾ, ಮಂದೇವರಾಣೆ, ರುದ್ರೇಶನಾಣೆ ನಿಜ ಸಾ..”

“ಎಲ್ಲಿಗೋಗ್ತಾರೆ ಬರ್ಮೆ?”

“ಸೆಕೆಂಡ್ ಪೀರಿಯಡ್ ಬೆಲ್ ಹೊಡೆಯೋ ವರೆಗೂ ನೋಡಿ, ಬರ್ಮೆ ಇದ್ರೆ, ಕಾಲೇಜ್ ಆಚೆ ಆಕ್ಟಿಡಕ್ಟ್ ಇಲ್ವೇಸಾ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ. ಬೇಕಿದ್ದೆ ನಮ್ಮಪ್ಪನ್ನ ಕೇಳಿ ಕಾರ್ ತರ್ರೀನಿ. ಅಲ್ಲಿರಾರೆ ರಾಜೀವ, ಮಂದಾರ....”

“ನೀನು ಚಾಡಿಕೋರ. ನಿಜವಾದ್ರೆ ಸವಂ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನ ಕಿಕ್ ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ.

—ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ ಓದಿ

—ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ವಿ.ಆರ್.ಎಸ್. ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿವಿಜನ್

ನಂ. 6. ಬೆಂಗಳೂರು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್, ರಿಮಿಟೆಡ್

ಓಕಲಪುರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-560021

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ —

ವಿನಯ ಟೂಲ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗೇಜಸ್

ಸಿ - 60, ಟ್ಯಾಂಕ್ ರೋಡ್

ಅರಳೀಪೇಟೆ. ಬೆಂಗಳೂರು 560053

ಫೋನ್ : 73069 -579556

ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಟ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಸರ್ಫೇಸ್ ಪ್ಲೇಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು

ಗ್ರಾನೈಟ್ ಗೇಜಿಂಗ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಯಾರಕರು.

—ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಜಯಂಠಿ ಪವರ್ ಪ್ರೆಸ್

ಬೆಂಗಳೂರು

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ—

ವೀಕೆ ನ್ಯಾಲಿಯಬಲ್ಸ್

ಎ - 185/187

ಪೀಣ್ಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್

ಪೀಣ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560058

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ—

ಎಕ್ಸೆಲ್ ಟೋಲ್ ಅಂಡ್

ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್

ಬಿ - 20, ಪೀಣ್ಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್

ಬೆಂಗಳೂರು - 560 058

ಪ್ರಭಾಶಯಗೋಂದಿಗೆ—

ಎನ್. ಎಸ್. ಗಿರಿವಾಜಿ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್

ಬೆಂಗಳೂರು

ನಂ. 46. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸೆಬರ್ಡ್
ಯಶವಂತಪುರ ಬೆಂಗಳೂರು 560022

ಅಪರಂಜಿ ಕನ್ನಡ ಹಾಸ್ಯ
ಪ್ರಿಯರನ್ನು ನಲಿಸಲಿ,
ಹೂ ನಗೆಯನ್ನು ಅರಳಿಸಿ
ರಂಜಿಸಲೆಂದು

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ—

ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನಪ್ರಿಯ ಜವುಳಿ ಅಂಗಡಿ,
ಅಂದ ಚಂದದ ಉಡಿಗೆಗಳಿಗೆ

ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಶಾಪ್

ಟಿ. ಖಂಡೇರಾವ್ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್
ಗಾಂಧಿಬಜಾರ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಕಲಾಬತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ-ಜವುಳಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು

ಖಂಡೇರಾವ್ ಸಿಲ್ಕ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಸ್ಯಾರೀಸ್
ನೆಹರು ರಸ್ತೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಟಿ. ಖಂಡೇರಾವ್ ಅಂಡ್ ಕೋ

ಸ್ಟೆಷಲಿಸ್ಟ್ ಇನ್ ಕೂಟಿಂಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡ್ರೆಸ್ ಮೇಟೀರಿಯಲ್ಸ್
ನೆಹರು ರಸ್ತೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಯಾರರು ?

“ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಹಲವು ಕುರುಡರು ನೋಡಿದ ಆನೆಯಂತೆ. ಕೇವಲ ಹೋರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕನಿಗೆ, ಈತ ದಲಿತರನ್ನು ಶೋಷಿಸುವ ಕ್ರೂರರಾಕ್ಷಸ. ಮೊದ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ, ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಒದಗಿಸುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ಜರೂರು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಈತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಸುಪನ್ನೂಲ. ಲಂಚವಂತನಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಈತ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಕಾಮಧೇನು. ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಕ ತಾರಕ ಮಂತ್ರ. ಹಣ ಒದಗಿಸುವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಈತ ತನ್ನ ಉದ್ಯಮದ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಸ್ವಂತಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಕಿಲಾಡಿ. ಕಳೆದ ಒಂಭತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರುವ ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಅತ್ಯಂತ ಚತುರತೆ ಹಾಗೂ ಸಮಯ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಸರ್ಕಸ್ ಆಟಗಾರ.”

—ಎನ್. ನರಸಿಂಹನ್

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ—

ಸೈಲಾರ್ಕ್ ಆನ್ಸಿಲರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್

ಎ - 188. ಪಿನ್, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್,

ಬೆಂಗಳೂರು - 560 058